

Затверджено науково-методичною
радою Запорізького національного
університету протокол від «__»____
2022 р. №__

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до практичних та семінарських занять

з навчальної дисципліни

«ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ГКТС»

для студентів освітнього рівня «БАКАЛАВР»

денної форми навчання

спеціальності 073 «Менеджмент організацій»

освітньо-професійна програма «Менеджмент готельно-курортного та
туристичного сервісу»

факультет менеджменту

кафедра підприємництва, менеджменту організацій і логістики

Розглянуто і рекомендовано
на засіданні кафедри фінансів і
кредиту
протокол від «28» серпня 2022 р. № 1

Завідувач кафедри

_____ Т.С Павлюк

Розробник: к.е.н., доц. кафедри підприємництва, менеджменту організацій і
логістики Гудима О.В..

Запоріжжя
2022 – 2023 н.р.

ВСТУП

Сучасні економічні умови, в яких функціонують вітчизняні підприємства, характеризуються високим рівнем невизначеності та динамічності чинників зовнішнього середовища. Усе це сприяє виникненню несприятливих ситуацій, що супроводжуються конфліктністю економічних інтересів і відсутністю повної та достовірної інформації. У таких умовах важливості набуває вміння керівників не лише бізнесу, а і державних органів, адаптувати до змін зовнішнього середовища та приймати науково обґрунтовані, оптимальні рішення з метою ведення ефективної фінансової політики. Саме в сучасних умовах особливе значення набуває податковий менеджмент, який забезпечує стійке надходження платежів до бюджету та дотримання фізичними і юридичними особами податкового законодавства. Податковий менеджмент – сукупність принципів, методів, засобів і форм управління податковою системою держави і податковою політикою підприємства. Саме володіючи формами і методами податкового менеджменту фахівці підприємств і підприємці зможуть визначити оптимальний рівень оподаткування без шкоди для бізнесу.

Важливим аспектом для держави є планування та прогнозування податкових надходжень як в цілому так і в розрізі окремих податків. Своєчасно визначити фактори та ризики, що впливають на повне та своєчасне надходження податкових платежів до бюджетів всіх рівнів.

Можливість досягнення цього обумовлюється ґрунтовною фаховою підготовкою майбутніх фахівців-економістів та керівників як підприємств незалежно від форм власності й організаційно-правової форми господарювання так і працівників контролюючих органів та органів державного управління. Навчальна дисципліна “Податковий менеджмент” враховує всі аспекти сучасної практики в оподаткуванні.

Програму навчальної дисципліни “Податковий менеджмент в ГКТс” розроблено у відповідності до вимог галузевого стандарту вищої освіти. Навчальна дисципліна “Податковий менеджмент в ГКТс” є нормативною навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього рівня бакалавр спеціальності 073 “Менеджмент організацій” для всіх форм навчання.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування знань і навичок стосовно обґрунтування управлінських рішень з різним ступенем невизначеності та ризику.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

- засвоєння основних принципів обґрунтування різних видів управлінських рішень, методичних підходів до аналізу ризику та управління ним;
- оволодіння навичками самостійного здійснення аналізу, ідентифікації та оцінювання ризику з використанням комп'ютерної техніки та програмно-математичних комплексів.

“Податковий менеджмент в ГКТс” – навчальна дисципліна, що вивчає інструментарій економічного обґрунтування й прийняття управлінських рішень з урахуванням мінливості податкового середовища.

Об’єктом навчальної дисципліни є податкова система та процеси, що відбивають різні аспекти прийняття управлінських рішень.

Предметом навчальної дисципліни є управлінські рішення та пов’язані з ними ризику як для бізнесу так і держави.

Вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши більшість навчальних дисциплін гуманітарного та професійного циклів. Теоретико-методологічною базою вивчення цієї дисципліни є такі навчальні дисципліни, як: “Макроекономіка”, “Мікроекономіка”, “Економіка підприємства”, “Економічний аналіз”, “Статистика”, “Фінанси”, “Фінанси підприємств”, “Податкова система”, “Бюджетна система”, “Соціальне страхування”, “Фінансовий облік” та інше. У свою чергу, знання з даної дисципліни забезпечують успішне засвоєння таких навчальних дисциплін, як: “Бюджетний менеджмент”, “Фінансовий менеджмент”, “Банківський менеджмент” а також виконання тренінгів, магістерських дипломних робіт.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі види занять розроблені відповідно до кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

сутність, зміст і завдання управління податками;

організаційні засади управління податками;

сутність і методи планування та прогнозування податкових надходжень;

види і джерела податкових ризиків;

методичні підходи до оцінювання податкових ризиків та управління ними;
порядок обліку платників податків та податкових надходжень;
зміст, підстави та порядок надання відстрочення та розстрочення податкових зобов'язань;

технології управління податковим боргом;

принципи податкового контролю;

види перевірок податкових органів;

методи документального та фактичного контролю правильності нарахування податків та інших обов'язкових платежів;

особливості супроводу великих платників податків;

форми податкової звітності платників податків;

вміти:

аналізувати фінансово-господарську діяльність платника податку, податкову звітність, стан обов'язкових платежів до бюджету, причини податкової заборгованості платників, типові порушення чинного законодавства з питань оподаткування;

контролювати своєчасність подання податкової звітності до податкових органів, правильність заповнення податкових декларацій та розрахунків і вірогідність поданих у них даних, стан активів платника, що перебувають у податковій заставі;

здійснювати моніторинг податкових надходжень, податкових ризиків, податкового боргу, причини порушень податкового законодавства;

моделювати податкові платежі підприємства, схеми оптимізації податкових платежів;

вивчати та оцінювати ефективність внутрішнього податкового аудиту, форми і методи податкового аудиту на підприємствах, активи платника, що підлягають продажу для погашення податкового боргу, причини порушень податкового законодавства;

розробляти методики проведення перевірок, критерії оцінювання та показники ефективності податкового контролю;

розраховувати суми податків та обов'язкових платежів, що підлягають сплаті до бюджету, суми пені та фінансових санкцій;

формувані реєстри та особливі справи платників податків, картки особових рахунків платників для обліку податкових надходжень, зведені реєстри обліку податкових надходжень.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ в ГКТс

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ, ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Поняття та сутність податкового менеджменту. Предмет, об'єкт, суб'єкт та функції державного податкового менеджменту. Характеристика складових податкового менеджменту. Роль податкового менеджменту на мікрорівні та його функції

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Характеристика та склад податкової системи України. Система оподаткування. Ретроспективний погляд на створення оптимальної податкової системи. Побудова оптимальної податкової системи. Податкова політика. Необхідність управління в сфері оподаткування. Податкові системи та системи оподаткування країн Європейського Союзу

ТЕМА 3. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІЇ ПОДАТКІВ

Історія розвитку податків. Економічна сутність поняття «податок». Види податків та їх класифікація

ТЕМА 4. ПОДАТКОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ

Поняття, склад, об'єкти та суб'єкти податкового адміністрування. Адміністрування податкового зобов'язання. Податкове повідомлення-рішення та податкова вимога. Адміністрування податкового боргу

ТЕМА 5. ПОДАТКОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Податкова консультація. Наслідки застосування податкових консультацій. Практика одержання податкових консультацій.

ТЕМА 6. ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Податкове регулювання й економічна політика держави. Принципи податкового регулювання. Інструменти податкового регулювання. Податкові пільги

ТЕМА 7. ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ

Поняття і сутність податкового прогнозування і планування. Корпоративне податкове планування. Фактори впливу на якість податкового прогнозування і планування. Напрями підвищення рівня податкового прогнозування та планування

ТЕМА 8. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поняття, сутність, функції, принципи та методи податкового контролю. Порядок проведення перевірок суб'єктів підприємницької діяльності органами Державної фіскальної служби України. Основні причини і типові способи вчинення правопорушень у сфері оподаткування та методи їх виявлення. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства

ТЕМА 9 .ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ОПОДАТКУВАННЯ

Податкові правопорушення. Види відповідальності за порушення законів із питань оподаткування. Фінансова відповідальність. Адміністративна відповідальність. Кримінальна відповідальність

ТЕМА 10. УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМ БОРГОМ ПІДПРИЄМСТВ

Соціально-економічний зміст та структура податкового боргу. Правове регулювання та організаційне забезпечення управління податковим боргом в Україні. Облік податкового боргу у ДПС України. Порядок погашення податкового боргу платників податків. Організаційно-тактичні заходи з погашення податкового боргу. Порядок розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платників податків. Механізм списання безнадійного податкового боргу, строки давності у податковому законодавстві та порядок їх застосування .

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ в ГКТс

ТЕМА 11. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Економічна сутність податку на додану вартість як універсального акцизу. Платники та об'єкти оподаткування податком на додану вартість. Ставки податку на додану вартість. Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету

ТЕМА 12. АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ АКЦИЗ

Загальна характеристика акцизного податку. Платники, об'єкти та база оподаткування акцизним податком. Ставки акцизного податку. Порядок обчислення та сплати акцизного податку

ТЕМА 13. МИТО

Мито як інструмент митної політики в Україні. Платники мита та об'єкти оподаткування митом. Класифікація мита. Порядок нарахування та сплати мита

ТЕМА 14. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Роль податку на прибуток підприємств в економічному розвитку України. Еволюція становлення податку на прибуток. Платники, ставки податку на прибуток та порядок визначення податкових зобов'язань.

ТЕМА 15. ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Становлення податку на доходи фізичних осіб в Україні. Платники, об'єкт і база оподаткування та ставки податку на доходи фізичних осіб. Податкова знижка та особливості її застосування. Податкова соціальна пільга

ТЕМА 16. ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК

Значення екологічного податку. Особливості адміністрування екологічного податку

ТЕМА 17. МІСЦЕВІ ПОДАТКИ ТА ЗБОРИ

Особливості справляння місцевих податків та зборів. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Об'єкт та база оподаткування. Транспортний податок. Об'єкт та база оподаткування. Плата за землю. Єдиний податок. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Туристичний збір

ТЕМА 18. МІЖНАРОДНЕ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ПОГАШЕННЯ ПОДАТКОВОГО БОРГУ

Міжнародне оподаткування. Порядок застосування міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування стосовно повного або часткового звільнення від оподаткування доходів нерезидентів із джерелом їх походження з України. Порядок надання допомоги у стягненні податкового боргу в міжнародних правовідносинах . Заходи щодо стягнення суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах. Зарубіжний досвід використання методів примусового стягнення податків і зборів

ТЕМА 19. МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ФІСКАЛЬНО- СОЦІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

Роль фіскальної соціології у реалізації засад податкового менеджменту. Фіскальні технології та морально-етичні аспекти податкового менеджменту. Податкова етика, закономірності сприйняття та податкового мислення платників податків. Ухилення від оподаткування як різновид антифіскальної поведінки платників податків

ПРАКТИЧНА РОБОТА 1

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, формування розуміння сутності податкового менеджменту, його суб'єктів та об'єктів, напрямів, функцій та елементів.

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ, ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

- 1.1. Поняття та сутність податкового менеджменту
- 1.2. Предмет, об'єкт, суб'єкт та функції державного податкового менеджменту
- 1.3. Характеристика складових податкового менеджменту
- 1.4. Роль податкового менеджменту на мікрорівні та його функції

Питання для самоконтролю знань:

1. Дайте визначення дефініції «податковий менеджмент».
2. В чому полягає мета державного податкового менеджменту?
3. Сформулюйте мету корпоративного податкового менеджменту.
4. Які функції державного податкового менеджменту?
5. Назвіть елементи податкового менеджменту.
6. Що є об'єктом корпоративного податкового менеджменту?
7. В чому заключається податковий моніторинг господарських операцій?
8. Які функції корпоративного податкового менеджменту?
9. В чому полягають функції податкових менеджерів?
10. Які установи належать до органів, що здійснюють регулювання в сфері оподаткування?
11. В чому полягає правове забезпечення створення та функціонування податкової системи держави?
12. Назвіть основні чинники зовнішнього податкового середовища.

Завдання 1.1. Підготувати доповідь (презентацію) або ессе на теми:

1. Еволюція податкового менеджменту в Україні.
2. Державна податкова служба як основний орган управління

оподаткуванням.

3. Посадові особи контролюючих органів та їх правовий і соціальний захист.

4. Міжнародний податковий менеджмент.

5. Відмінності між метою і завданнями державного і корпоративного податкового менеджменту.

6. Вплив суб'єктів податкового менеджменту на організацію податкового менеджменту на макро- і мікрорівнях?

7. Вплив державного податкового менеджменту на організацію податкового процесу на мікрорівні (підприємств, громадян)?

8. Правила етичної поведінки в органах Державної податкової служби України.

Завдання 1.2

Розташувати в логічній послідовності поняття: “податки”, “фінанси”, “бюджет”, “податковий менеджмент”, “фінансовий менеджмент”, “бюджетний менеджмент”.

Відповідь обґрунтувати.

Завдання 1.3

1.3.1. Охарактеризувати дію державного і корпоративного податкового менеджменту відповідно до функцій, які вони виконують.

Результати представити у таблиці.

Функції	Державний податковий менеджмент	Корпоративний податковий менеджмент
Фіскальна		
Регулююча		
Контрольна		
Стимулююча		

1.3.2. Скласти логіко-структурну схему взаємодії державного та корпоративного менеджменту.

1.3.3. Навести приклади неетичної поведінки працівників Державної податкової служби України / Державної митної служби України (ситуація, відеоролик).

1.3.4. Пояснити дії працівника ДПС України в разі отримання від свого безпосереднього керівника доручення виконати дії, які суперечать чинному законодавству.

Завдання 1.4 Ситуаційні завдання

Ситуація 1

Державний службовець під час проведення контрольно-наглядових заходів виявляє порушення законодавства. Державний службовець рекомендує організації для усунення виявлених порушень скористатися послугами конкретної компанії, власниками, керівниками або співробітниками якої є особи, з якими пов'язаний приватний інтерес державного службовця.

Пояснити дії працівника ДПС відповідно до Правил етичної поведінки в органах Державної податкової служби України.

Ситуація 2

Державний службовець, близькі особи державного службовця отримують подарунки або інші блага (безкоштовні послуги, знижки, оплату розваг, відпочинку, транспортних видатків тощо) від фізичних осіб та / або організацій, стосовно яких державний службовець здійснює або раніше здійснював окремі функції державного управління.

Пояснити дії працівника ДПС відповідно до Правил етичної поведінки в органах Державної податкової служби України.

Ситуація 3

Державний службовець бере участь в рішенні щодо закупівлі державним органом товарів, які є результатом інтелектуальної діяльності, виключні права на які має він сам або особи, з якими пов'язаний приватний інтерес державного службовця.

Пояснити дії працівника ДПС відповідно до Правил етичної поведінки в органах Державної податкової служби України.

Ситуація 4

Державний службовець або особи, з якими пов'язаний приватний інтерес державного службовця, володіють цінними паперами організації, стосовно якої державний службовець виконує окремі функції державного управління.

Пояснити дії працівника ДПС відповідно до Правил етичної поведінки в органах Державної податкової служби України.

Рекомендована література

1. Бахмут О. С. Напрями вдосконалення податкового менеджменту в Україні [Електронний ресурс] / О. С. Бахмут // Управління розвитком. - 2014. - № 8. - С. 32-34. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2014_8_15.pdf

2. Бенч Н.Я. Тенденції в динаміці податкового навантаження на споживання в Україні [Електронний ресурс] / Н.Я. Бенч. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Tiru/2009_27/68.pdf

3. Благун І.Г. Передумови виникнення і тенденції становлення податкового механізму ринкової економіки [Електронний ресурс] / І. Г. Благун, Г. С. Третяк // Ефективність державного управління. - 2014. - Вип. 41. - С. 292-302.

4. Васюк Ю.М. Податковий контроль в умовах реформ в Україні [Електронний ресурс] / Ю. М. Васюк // Аспекти публічного управління. - 2015. - № 3. - С. 27-36. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/aplup_2015_3_6.pdf

5. Волковець Т.В. Наукові підходи до визначення складових елементів податкового механізму / Т.В. Волковець // Економічний форум. – 2015. – № 1. – С. 17-23.

6. Воронкова О. М. Інституціональні засади податкового менеджменту [Електронний ресурс] / О. М. Воронкова // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. - 2013. - № 2. - С. 22-33. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/zpnudps_2013_2_5.pdf

7. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізима А.Я., Карпова В.В. Податковий менеджмент: Підручник. — К.: Знання, 2008. — 525 с.

8. [Ісаншина Г. Ю. Податковий менеджмент. Київ: ЦУЛ, 2003, 260 с.](#)

9. Ковальчук К.Ф., Рева Т.М. Налоговый менеджмент промышленного предприятия. – Днепропетровск: Институт технологии, 2000. – 123 с.

10. Лебедзевич Я.В. Правові основи податкового планування // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Економічні науки. – Житомир: ЖДТУ, 2007. – № 3 (41).

11. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 2

Мета практичного заняття – розглянути поняття «податкова система», дослідити склад податкової системи України та порівняти принципи її функціонування із принципами податкових систем зарубіжних країн, виявити тип податкової системи шляхом розрахунку ефективної податкової ставки. Розкрити економічну сутність поняття «податок», основні елементи податку, виявити особливості податку як економічної категорії, а також розглянути функції та класифікацію податків.

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

- 2.1. Характеристика та склад податкової системи України
- 2.2. Система оподаткування
- 2.3. Ретроспективний погляд на створення оптимальної податкової системи
- 2.4. Побудова оптимальної податкової системи
- 2.5. Податкова політика. Необхідність управління в сфері оподаткування
- 2.6. Податкові системи та системи оподаткування країн Європейського Союзу

ТЕМА 3. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІЇ ПОДАТКІВ

- 3.1. Історія розвитку податків
- 3.2. Економічна сутність поняття «податок»
- 3.3. Види податків та їх класифікація

Питання для самоконтролю знань:

1. Дайте визначення дефініції «податкова система».
2. Охарактеризуйте структуру податкової системи України.
3. Дайте визначення дефініції «система оподаткування».
4. Розгляньте принципи побудови оптимальної податкової системи.
5. Дайте визначення поняття «податкова політика».
6. Які ви знаєте базові моделі формування податкових систем світу?
7. Назвіть принципи податкової системи України.
8. Охарактеризуйте динаміку ставок податків на прибуток корпорацій і на доходи фізичних осіб у країнах ЄС.
9. Які цілі проведення податкової політики?
10. Які ви знаєте типи податкової політики?
11. Охарактеризуйте можливі варіанти поведінки керівництва підприємства в податкових взаєминах з державою.
12. Дайте визначення поняттю «податок». Розкрийте характерні особливості податків.
13. Розгляньте функції податку.
14. Охарактеризуйте основні елементи податку.
15. Наведіть класифікацію податків.
16. Наведіть приклади змішаних податків.
17. Розкрийте зміст понять «податкова ставка» та «база оподаткування».
18. Назвіть відмінності між абсолютними та відносними ставками податків.
19. В чому полягає різниця між загальнодержавними та місцевими податками?
20. Яким чином класифікують податки за суб'єктом оподаткування?

Завдання 2.1. Підготувати доповідь (презентацію) або ессе на теми:

1. Податковий процес: його сутність та елементи.
2. Податковий кодекс України.

3. Податкові ризики та управління ними.
4. Податковий тягар.

Завдання 2.2.

Знайти в ПКУ загальнодержавні та місцеві податки та збори (вказати Розділ та статтю). Віднести передбачені Податковим кодексом України податки та збори до певних видів, зазначених у таблиці

Види податків та зборів	Загальнодержавний (З) або місцевий (М) податок	Прямий (П) або непрямий (Н) податок
1. Податок на доходи фізичних осіб	З	П
....

Завдання 2.3.

2.3.1. Зробити висновок про тип податкової системи шляхом розрахунку ефективної податкової ставки. Обґрунтувати висновок про тип податкової системи шляхом виявлення характеру перерозподілу доходів громадян після сплати податків.

До оподаткування доходи групи платників із низькими доходами становили 85750 млн грн, доходи групи платників з високими доходами становлять 358800 млн грн. Сума сплачених податків групою платників із низькими доходами становить 16500,0 млн грн, групою платників із високими доходами — 125300,0 млн грн.

2.3.2. Потрібно визначити податкове навантаження на макрорівні. Валовий внутрішній продукт (ВВП) держави за рік становить 250 млрд грн, податкові надходження до зведеного бюджету становлять:

- прямі податки (ПП) — 40 млрд грн;
- непрямі податки (НП) — 60 млрд грн.

Визначивши рівень податкового навантаження у відсотковому вираженні на макрорівні, зробити висновок про якісний показник податкового

навантаження країни у порівнянні із країнами Європейського Союзу.

2.3.3. Необхідно розрахувати податкове навантаження ТОВ «Абетка» на мікрорівні за двома методами (як частку податкових витрат у загальній сумі прибутку та як частку податкових витрат в обсягу продажів). Податкові витрати підприємства за II квартал поточного року становлять:

- з податку на прибуток — 3,5 тис. грн;
- з податку на додану вартість — 0,9 тис. грн;
- з податків та зборів, що відносяться до валових витрат — 2,1 тис. грн;
- з інших податків та зборів — 0,8 тис. грн.

Прибуток до оподаткування ТОВ «Абетка» за звітний період становить 18 тис. грн. Обсяг продажів (із урахуванням ПДВ) становить 690 тис. грн.

Завдання 2.4.

2.4.1. Необхідно: вказати яким чином платник податків зобов'язаний вирішити дану ситуацію.

Дані для виконання: платник податків за результатами діяльності 30.10. ц.р. подав органу ДПС Декларацію з податку на прибуток за III квартал ц.р, однак 06.11. ц.р. самостійно виявив помилку у раніше поданій декларації, при цьому сума недоплати становила 15000 грн.

2.4.2. Необхідно: вказати яким чином платник податків зобов'язаний вирішити дану ситуацію.

Дані для виконання: платник податків за результатами діяльності 17.02. ц.р. подав органу ДПА Декларацію з податку на додану вартість за звітний місяць, однак 18.03. ц.р. самостійно виявив помилку у раніше поданій декларації, при цьому сума недоплати становила 32000 грн.

Рекомендована література

1. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізима А.Я., Карпова В.В. Податковий менеджмент: Підручник. — К.: Знання, 2008. — 525 с.

2. Калінеску Т.В. Оптимистичне оподаткування [Електронний ресурс] / Т.В. Калінеску // Часопис економічних реформ. — 2012.— №2. — С. 41-46. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Cher/2011_2/Calinescu.pdf

3. Корчинський В.Є., Хребтова О.А. Регіональна податкова політика: проблеми та шляхи реформування / В.Є. Корчинський, О.А. Хребтова // Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції. — 2013. — № 1. — С. 57-60.

4. Лаба М.С. Фіскальний аспект адміністрування податків в Україні — дослідження понятійного апарату [Електронний ресурс] / М. С. Лаба // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). - 2014. - № 1. - С. 234-237. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvnudpsu_2014_1_34.pdf

5. Мельник М.І. Система податкового контролю: аналіз ефективності та напрями удосконалення [Електронний ресурс] / М. І. Мельник, І. В. Лещух //

Регіональна економіка. - 2014. - № 2. - С. 106-115. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/regek_2014_2_13.pdf

6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.

1. Лебедзевич Я.В. Податкова система: навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Я.В. Лебедзевич. – Житомир: ЖДТУ, 2012. – 272 с.

7.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 3

***Мета:** закріплення теоретичного матеріалу, формування розуміння сутності податкового адміністрування, його суб'єктів та об'єктів, адміністрування податкового боргу..*

ТЕМА 4. ПОДАТКОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ

4.1. Поняття, склад, об'єкти та суб'єкти податкового адміністрування

4.2. Адміністрування податкового зобов'язання

4.3 Податкове повідомлення-рішення та податкова вимога

4.4. Адміністрування податкового боргу

Питання для самоконтролю знань:

1. Розкрийте сутність податкового адміністрування і його місцев системі податкового менеджменту.

2. Які заходи здійснюються у межах податкового адміністрування?

3. В чому полягають відмінності між відстроченням та розстроченням податкових зобов'язань?

4. Охарактеризуйте види узгодження податкових зобов'язань.

5. У яких випадках податковий орган самостійно визначає суму податкового зобов'язання платника податків?

6. У яких випадках здійснюється арешт активів платника податків?

7. Розкрийте особливості застосування строків давності в оподаткуванні.

8. Що таке безнадійний податковий борг і які види безнадійних боргів підлягають списанню?

9. На підставі якого документу здійснюється нарахування та/або сплата податку, збору?

10. В який термін платник податків зобов'язаний сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену в поданій ним податковій декларації?

11. Продовжіть фразу: процедура реалізації прав і обов'язків суб'єктів податкового права щодо узгодження й погашення податкових зобов'язань – це....

Завдання 3.1.

3.1.1. Сформууйте пакет документів, які необхідно подати юридичною особою до органів Державної податкової служби України для взяття на податковий облік.

3.1.2. Чи потрібно неприбутковій організації (громадській організації) стати на облік у податковій інспекції? Який порядок обліку?

Завдання 3.2. Ознайомитися з ДОДАТКАМИ А та Б.

Заповнити декларацію про майновий стан і доходи за звітний період громадянина Іванова Івана Івановича, який проживає у м. Запоріжжя, за такими даними:

– Реєстраційний номер облікової картки платника податків: 1234567890;

– Річний дохід, нарахований у формі заробітної плати, 185 000 грн;

– отримано інвестиційний прибуток у розмірі 85 000 грн;

– успадковано рухоме майно вартістю 220 000 грн. від нерезидента;

– отримано дохід від надання майна в оренду – 48 000 грн;

– отримано дохід з Німеччини у розмірі 450 Євро;

– виплачений дохід у формі винагород та інших виплат відповідно до умов цивільно-правового характеру у розмірі 22 000 грн.

Завдання 3.3. Ситуаційні завдання

Ситуація 1

Підприємство виготовляє товари народного споживання. Загальний обсяг відвантажених товарів у звітному періоді за контрактними цінами становив 150 тис. грн (перша подія), з яких експортовано товарів на 50 тис. грн. У цьому ж звітному періоді сплачено постачальникам вартість сировини та матеріалів за контрактними цінами на суму 60 тис. грн, з яких матеріали на суму 20 тис. грн використано для виробництва товарів на експорт, а решта – на виробництво товарів, реалізованих на території України.

У попередньому звітному періоді було задекларовано товари, які передбачалося експортувати, але не було експортовано, а реалізовано на

території України на суму 30 тис. грн. Крім того, підприємству А у звітному періоді було повернуто неякісні товари на суму 40 тис. грн (контрактна ціна), які були реалізовані на території України та задекларовані в попередньому звітному періоді. ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету за звітний період, підприємство визначило в сумі 4 тис. грн.

Завдання:

1. Перевірити достовірність суми податку, визначеної платником.
2. Вказати строки подання податкової звітності та строки сплати.
3. У разі виявлення порушення, описати, які фінансові та адміністративні санкції можуть бути застосовані до платника.
4. Розрахунки та відповідь пояснити, посилаючись на чинне законодавство України.

Ситуація 2

Підприємство виготовляє спортивний інвентар та товари спеціального призначення для інвалідів (відповідно до переліку, затвердженого КМУ).

Загальний обсяг реалізованих товарів у звітному періоді за контрактними цінами становив 200 тис. грн, зокрема товари для інвалідів – 80 тис. грн. У цьому ж звітному періоді сплачено постачальникам вартість сировини та матеріалів на суму 90 тис. грн, які використовуються для виробництва і спортивного інвентаря, і товарів для інвалідів.

У попередньому звітному періоді було здійснено продаж товарів для інвалідів, які не було включено до переліку, затвердженого Кабміном, на суму 20 тис. грн (ці товари було задекларовано як такі, що не підлягають оподаткуванню).

Крім того, в попередньому звітному періоді було задекларовано товари на суму 40 тис. грн, які не було оплачено покупцем, а борг визнано безнадійним.

Суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету, підприємство визначило в розмірі 1 тис. грн. У попередньому звітному періоді платник побажав визначену до відшкодування суму ПДВ в розмірі 2 тис. грн зарахувати на рахунок майбутніх платежів.

Завдання:

1. Перевірити достовірність суми податку, визначеної платником.
2. Вказати строки подання податкової звітності та строки сплати.
3. У разі виявлення порушення, описати, які фінансові та адміністративні санкції можуть бути застосовані до платника.
4. Розрахунки та відповідь пояснити, посилаючись на чинне законодавство України.

Рекомендована література

1. Квасовський О.В. Моделювання вибору оптимального оподаткування для малих підприємств // Фінанси України. – 2011. – № 8. – С. 102-111.
2. Кушнір І.М. Розробка концептуальних засад податкового контролінгу суб'єктів підприємництва:зарубіжний досвід та національні аспекти [Електронний ресурс] / І. М. Кушнір // Прометей. - 2013. - № 1. - С. 141-145. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Prom_2013_1_30.pdf
3. Лук'янов В.С. Податкові імперативи та податкове регуляторне адміністрування в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. С. Лук'янов // Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 2. - С. 322-327. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2015_2_42.pdf
4. Насіров Р.М. Реформування податкової системи України / Р.М. Насіров // Фінанси України. - 2015. - № 3. - С. 7-17.
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. Титова О.В. Про окремі аспекти здійснення податкового контролю [Електронний ресурс] / О. В. Титова // Економіка та право. Серія : Право. - 2015. - № 2. - С. 69-73. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/escrpr_2015_2_12.pdf
7. Трубін І.О. Сучасні наукові підходи до формулювання критеріїв класифікації податкових пільг [Електронний ресурс] / І. О. Трубін // Фінансове право . - 2013. - № 2. - С. 24-27. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Fp_2013_2_10.pdf
8. Чекіна В.Д. Введення податку на нерухомість в Україні: проблеми й ризику // Фінанси України. – 2012. – № 3. – С. 38-44.
9. Чеснакова Л.С. Концептуальна модель податкового менеджменту підприємства [Електронний ресурс] / Л. С. Чеснакова, Ю. А. Малахова // Вісник Національного транспортного університету. - 2013. - № 28. - С. 519-524. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vntu_2013_28_74.pdf

ПРАКТИЧНА РОБОТА 4

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, формування розуміння сутності податкові консультації та податкове регулювання, його принципи та інструменти, податкові пільги .

ТЕМА 5. ПОДАТКОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

- 5.1. Податкова консультація.
- 5.2. Наслідки застосування податкових консультацій.
- 5.3. Практика одержання податкових консультацій.

ТЕМА 6. ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- 6.1. Податкове регулювання й економічна політика держави
- 6.2. Принципи податкового регулювання
- 6.3. Інструменти податкового регулювання
- 6.4. Податкові пільги

Запитання для самоконтролю

1. У чому суть податкової консультації?
2. Хто надає податкову консультацію?
3. Кому надають податкову консультацію?
4. У якій формі може бути надана податкова консультація?
5. Скільки коштує надання податкової консультації?
6. Чи можна притягти до відповідальності платника податків, який діяв відповідно до податкової консультації?
7. У якій формі повинна бути надана податкова консультація, щоб стати правовим актом індивідуальної дії?
8. Чи існує право платника на оскарження в суді податкової консультації?
9. Що є підставою для надання нової податкової консультації?
10. Що розуміють під податковим регулюванням?
11. Яким чином податкове регулювання впливає на баланс інтересів держави і платників податків?
12. В чому полягає відмінність між завданнями податкового регулювання на макрорівні та мікрорівні?
13. Розкрийте сутність терміну «податкова пільга». Наведіть класифікацію податкових пільг.
14. Чи існують недоліки у застосуванні податкових пільг?
15. Принципи податкового регулювання.
16. Інструменти податкового регулювання.
17. Назвіть спеціальні податкові режими та їх класифікацію.
18. Яким чином поділяють заходи податкового регулювання за характером впливу?
19. Як поділяються заходи податкового регулювання залежно від цілей обраного інструменту й порядку його застосування?

20. Як називається група пільг, що передбачає виключення з об'єкта оподаткування окремих його елементів?

21. На які групи поділяються податкові пільги за суб'єктами впливу?

Завдання 4.1. Підготувати доповідь (презентацію) або есе на теми:

1. Підходи до визначення сутності поняття «податкове консультування» та принципи, на яких воно ґрунтується.

2. Професійні якості податкового консультанта та напрями консультування компанії.

3. Різниця між відомчим і приватним консультуванням, практичні приклади.

4. Основні напрями податкового консультування на етапі вибору системи оподаткування суб'єктом господарювання.

5. Податкова консультація щодо роз'яснення основних елементів загальної системи оподаткування.

6. Податкова консультація щодо роз'яснення основних аспектів спрощеної системи оподаткування.

7. Методика надання податкових консультацій щодо формування та подання податкових декларацій, а також сплати податкових зобов'язань за спрощеною і загальною системою оподаткування.

Завдання 4.2. Ситуаційні завдання

Ситуація 1

Надати консультацію щодо вибору системи оподаткування платнику, визначивши критерії вибору, та обґрунтувати основні переваги, недоліки загальної і спрощеної системи оподаткування.

Ситуація 2

Вам як податковому консультанту необхідно надати роз'яснення платнику щодо ймовірного рівня податкового навантаження на загальній і спрощеній системі оподаткування, визначити перелік податків та основні ставки, за якими будуть нараховані податкові зобов'язання.

Ситуація 3

До Вас як податкового консультанта звернувся приватний підприємець Іванов І. І., який працює за спрощеною системою оподаткування. Він

використовує працю шести найманих працівників. Кожний з них зареєстрований як приватний підприємець, а не найманий робітник.

Надайте податкову консультацію щодо доцільності такого рішення, запропонувавши альтернативні варіанти оподаткування та визначивши податкові платежі, які буде сплачувати Іванов І. І.

Ситуація 4

Вам як податковому консультанту необхідно надати консультацію щодо видів і термінів подачі податкової звітності для платників, що провадять діяльність на загальній системі оподаткування. Результати оформити у табличній формі.

Таблиця 4.1.

Видів і термінів подачі податкової звітності для платників, що провадять діяльність на загальній системі оподаткування

Податок	Податковий період	Термін подання податкової звітності	Термін сплати податків (зборів)

Ситуація 5

Вам як податковому консультанту необхідно надати консультацію щодо видів і термінів подачі податкової звітності для платників, що провадять діяльність за спрощеною системою оподаткування. Результати оформити у табличній формі.

Таблиця 4.2

Видів і термінів подачі податкової звітності для платників, що провадять діяльність за спрощеною системою оподаткування

Податок	Податковий період	Термін подання податкової звітності	Термін сплати податків (зборів)

Рекомендована література

1. Квасовський О.В. Моделювання вибору оптимального оподаткування для малих підприємств // Фінанси України. – 2011. – № 8. – С. 102-111.
2. Кушнір І.М. Розробка концептуальних засад податкового контролінгу суб'єктів підприємництва: зарубіжний досвід та національні аспекти [Електронний ресурс] / І. М. Кушнір // Прометей. - 2013. - № 1. - С. 141-145. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Prom_2013_1_30.pdf
3. Лук'янов В.С. Податкові імперативи та податкове регуляторне адміністрування в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. С. Лук'янов // Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 2. - С. 322-327. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2015_2_42.pdf
4. Насіров Р.М. Реформування податкової системи України / Р.М. Насіров // Фінанси України. - 2015. - № 3. - С. 7-17.
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. Титова О.В. Про окремі аспекти здійснення податкового контролю [Електронний ресурс] / О. В. Титова // Економіка та право. Серія : Право. - 2015. - № 2. - С. 69-73. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/есрпр_2015_2_12.pdf
7. Трубін І.О. Сучасні наукові підходи до формулювання критеріїв класифікації податкових пільг [Електронний ресурс] / І. О. Трубін // Фінансове право . - 2013. - № 2. - С. 24-27. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Fp_2013_2_10.pdf
8. Чекіна В.Д. Введення податку на нерухомість в Україні: проблеми й ризики // Фінанси України. – 2012. – № 3. – С. 38-44.
9. Чеснакова Л.С. Концептуальна модель податкового менеджменту підприємства [Електронний ресурс] / Л. С. Чеснакова, Ю. А. Малахова // Вісник Національного транспортного університету. - 2013. - № 28. - С. 519-524. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vntu_2013_28_74.pdf

ПРАКТИЧНА РОБОТА 5

Мета практичного заняття – розкрити економічну сутність понять податкове планування й прогнозування, структурні елементи податкового планування, дослідити напрями підвищення рівня податкового планування та прогнозування, при цьому особливу увагу приділивши організації функціонування спеціальних податкових режимів, зокрема організації спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.

ТЕМА 7. ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ

- 7.1. Поняття і сутність податкового прогнозування і планування
- 7.2. Корпоративне податкове планування
- 7.3. Фактори впливу на якість податкового прогнозування і планування

7.4. Напрями підвищення рівня податкового прогнозування та планування

Питання для самоконтролю знань:

1. В чому полягає головна мета державного прогнозування і планування?
2. Охарактеризуйте фактори, які впливають на якість податкового прогнозування і планування.
3. Охарактеризуйте методи корпоративного податкового планування.
4. Наведіть завдання податкового планування на корпоративному рівні.
5. Назвіть напрями покращення ефективності діяльності Державної податкової служби в контексті підвищення рівня податкового прогнозування та планування.
6. Які основні напрями удосконалення процесу податкового прогнозування та планування?
7. Чи існує взаємозв'язок між загальнодержавним і корпоративним податковим плануванням?
8. Доведіть необхідність макроекономічного прогнозування на сучасному етапі розвитку економіки України. Перерахуйте основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України.
9. Який з інструментів фінансового управління може передбачити майбутній фінансовий вплив поточної політики, економічних тенденцій і припущень на розвиток економіки країни?
10. Назвіть існуючі підходи до прогнозування податкових надходжень до державного бюджету країни.
11. Яким чином можна трактувати поняття податкового планування в контексті розгляду його теоретичних основ?
12. Які види податкового планування можна виділити у рамках правомірного податкового планування?
13. Пояснити відмінність між оптимізацією і мінімізацією податків. Визначити складові податкової оптимізації.
14. Навести приклади основних інструментів податкового планування для оптимізації оподаткування.
15. Навести приклади оптимізації податків на підприємстві та пояснити типові помилки їхнього впровадження.

Завдання 5.1. Підготувати доповідь (презентацію) або есе на теми:

1. Прогнозування (планування) окремих видів податків.
2. Необхідність макроекономічного прогнозування на сучасному етапі розвитку економіки України.
 1. Види державної податкової політики і пріоритети її розвитку в Україні.
 2. Цінова еластичність податків в управлінні податковими потоками.

Завдання 5.2.

Державною податковою інспекцією з року в рік збільшувалась результативність контрольної роботи. Виходячи з наведених даних зробити прогноз надходження до бюджету платежів від контрольної роботи податкового органу.

Таблиця 5.1

Вихідні дані, тис. грн.

Роки	Результативність роботи			
	Кількість перевірок	Сума донарахувань	Сума стягнутих платежів за актами поточного року	Сума боргу на кінець року
2019	2015	2515	2012	505
2020	2610	2680	1876	804
2021	3040	3010	2107	903

Завдання 5.3.

Скласти податковий календар на січень поточного року та графік подання до територіального органу Державної податкової служби у Запорізькій області декларацій, розрахунків, бухгалтерських звітів і балансів у січні, виходячи з наведених нижче даних.

Підприємство ТзОВ «Турподорож» сплачує до бюджету:

1. ПДВ (середньомісячна за минулий рік сума податку становить 350 тис. грн.).
2. Податок на землю.
3. Податок на прибуток.
4. Туристичний збір.

Завдання 5.4.

Указати порядок розрахунків із бюджетом і терміни подання до територіального органу Державної податкової адміністрації у Запорізькій області декларації про доходи для громадянки Причепа Л.Г., що займається підприємницькою діяльністю, виходячи з таких даних: громадянка Причепа Л.Г. розпочала свою підприємницьку діяльність у січні поточного року; дохід, що підлягає оподаткуванню прибутковим податком, становить 175 000 грн.

Завдання 5.5 Ситуаційні завдання.

Ситуація 1

Оцінити ефект від оптимізації підприємства шляхом переказу грошових коштів із загальної системи оподаткування з ПДВ на підприємство з спрощеною системою оподаткування з ПДВ (єдиний податок).

Вихідні дані.

Компанія займається оптовою купівлею-продажем товару. Реалізація товару за рік становить 18 млн грн з ПДВ на рік.

Весь товар купується з ПДВ. Собівартість реалізованого товару за рік становить 10 млн 200 тис грн з ПДВ.

Витрати компанії на місяць з ПДВ становлять 2 200 тис грн.

Витрати компанії на місяць без ПДВ, які включаються до витрат для зменшення податку на прибуток (зарплата, соціальні нарахування, амортизація та інші витрати) – 180 тис. грн.

Ситуація 2

Туристичне підприємство укладає зі своїми працівниками договори оренди автомобілів, комп'ютерів та інших інструментів. У такий спосіб підприємство скорочує витрати, пов'язані з виплатою прибуткового податку і соціальних внесків.

Пояснити ефект від такої схеми оптимізації. Визначити, які податкові ризики виникають на підприємстві.

Ситуація 3

Підприємство очікує зменшення податкового навантаження від податку на прибуток за рахунок зміни методу нарахування амортизації та строків корисного використання об'єкта. Поясніть, як цей метод вплине на податкове навантаження платників.

Рекомендована література

1. Завгородній В.П. *Налоги и налоговый контроль в Украине.* – Киев: “А.С.К.”, 2000. – 639 с.
2. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізіма А.Я., Карпова В.В. *Податковий менеджмент: Підручник.* — К.: Знання, 2008. — 525 с.
3. Калінеску Т.В. Оптимістичне оподаткування [Електронний ресурс] / Т.В. Калінеску // *Часопис економічних реформ.* – 2012.– №2. – С. 41-46. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Cher/2011_2/Calinescu.pdf
4. Козьмук Н.І. Місце і роль контролю за сплатою податків та зборів у системі функцій державного управління [Електронний ресурс] / Н. І. Козьмук // *Європейські перспективи.* - 2015. - № 2. - С. 139-144.
5. Лаба М.С. Фіскальний аспект адміністрування податків в Україні – дослідження понятійного апарату [Електронний ресурс] / М. С. Лаба // *Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право).* - 2014. - № 1. - С. 234-237. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvnudpsu_2014_1_34.pdf
6. Лебедзевич Я.В. Теоретико-організаційні засади становлення та розвитку податкового контролю. Гармонізація інтересів суб'єктів податкових відносин / *Розвиток фінансів в умовах відкритої економіки: колективна монографія [М.М. Александрова, Н.Г. Виговська та ін.]; за ред. проф. О.М. Петрука.* – Житомир: ПП «Рута», 2012. – 416 с. – С. 56-86, С. 268-290

7. Мельник М.І. Система податкового контролю: аналіз ефективності та напрями удосконалення [Електронний ресурс] / М. І. Мельник, І. В. Лещух // Регіональна економіка. - 2014. - № 2. - С. 106-115. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/regek_2014_2_13.pdf

8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 6.

***Мета:** закріплення теоретичного матеріалу, формування розуміння сутності теоретичних засад податкового контролю, його сутності, функцій та методів, порядку проведення. .*

ТЕМА 8. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ

8.1. Поняття, сутність, функції, принципи та методи податкового контролю

8.2. Порядок проведення перевірок суб'єктів підприємницької діяльності органами Державної фіскальної служби України

8.3. Основні причини і типові способи вчинення правопорушень у сфері оподаткування та методи їх виявлення

8.4. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства

Питання для самоконтролю знань:

1. В чому полягає сутність податкового контролю?
2. Які джерела інформації використовують для здійснення податкового контролю?
3. Які Ви знаєте методи здійснення податкового контролю?
4. Яким чином поділяються податкові перевірки за місцем їх проведення?
5. Назвіть основні способи боротьби з податковими правопорушеннями.
6. Перелічіть найбільш загальні способи ухилення від сплати податків.
7. Назвіть ознаки ухилення від сплати податків.
8. Назвіть основні причини, які сприяють податковим правопорушенням.

9. Яка послідовність притягнення до адміністративної відповідальності за податкові правопорушення?

10. В які терміни може бути накладене адміністративне стягнення за податкові правопорушення?

11. Яким чином класифікуються податкові перевірки за обсягом питань, що перевіряються?

12. Яким чином поділяються податкові перевірки за цілями їх проведення?

13. Поясніть умови проведення та обмеження щодо здійснення документальних планових перевірок.

14. Висвітліть підстави та оформлення результатів проведення зустрічних звірок.

15. Визначте строки проведення виїзних планових перевірок для всіх категорій платників податків та граничну кількість днів їхньої тривалості.

Завдання 6.1. Підготувати доповідь (презентацію) або есе на теми:

1. Способи оптимізації податкового навантаження.
2. Податковий аудит у механізмі податкового адміністрування.
3. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів.

Завдання 6.2. Ситуаційні завдання

Ситуація 1

За результатами аналізу податкової інформації, отриманої в установленому законом порядку, виявлено факти, які свідчать про порушення платником податків податкового законодавства.

За рішенням контролюючого органу було надіслано платнику податків Письмовий запит про подання податкової інформації для уточнення інформації.

Платник податків ніяк не відреагував на такий запит.

Отже, контролюючим органом було прийнято рішення про проведення позапланової документальної перевірки платника.

Питання:

1. У який термін платник податків повинен був відреагувати на запит ДПА?
2. Чи має право ДПА здійснити у цьому разі позапланову документальну перевірку платника і чому?

Ситуація 2

До підприємства «ЗЕРО» 20.10. п.р. прийшли податкові інспектори для

проведення документальної планової перевірки. Зробивши запис у журналі і показавши посвідчення, інспектори забажали отримати звітність, копія наказу про перевірку була надіслана за 5 днів до перевірки.

Питання:

1. Чи мають право на перевірку інспектори?
2. Які дії повинен вчинити керівник підприємства?

Ситуація 3

Як вчинити підприємцю, якщо прийшов податковий інспектор без попереднього повідомлення на документальну перевірку?

Ситуація 4

Інспектор під час проведення камеральної перевірки захотів переглянути документацію, яка б підтверджувала дані, надані до податкової служби звітності. Чи зобов'язаний підприємець надавати в такому випадку документи?

Ситуація 5

Чи має право податковий інспектор, здійснюючи перевірку документації в офісі підприємця, взяти частину документів з собою для перевірки у податкову адміністрацію?

Ситуація 6

Під час проведення камеральної перевірки платника податків було виявлено несвоєчасність подання податкової декларації за 1 квартал п. р., граничний строк подання якої – 10 липня п. р.

Фактично податкова декларація подана 25 липня п. р. Камеральна перевірка проводилася 20 жовтня п. р.

Контролюючим органом було нараховано штраф до платника у сумі 250 грн (умовно).

Питання:

1. Протягом якого строку можливе здійснення контролюючим органом такої перевірки?
2. Чи повинен платник заплатити штраф?

Завдання 6.3

6.3.1. Необхідно: визначити яку суму штрафних санкцій буде застосовано до платника податків згідно чинного законодавства.

Дані для виконання: ТОВ «Магістр» подало Декларацію з податку на прибуток за II квартал 23 липня ц.р. поштою. До органів ДПС вона надійшла 5

серпня, однак 18 серпня ц.р. була виявлена помилка, що призвела до недоплати податкового зобов'язання в сумі 7000 грн. Підприємство вирішило не подавати уточнюючий розрахунок, а відобразити суму недоплати у складі декларації за III квартал, яка була подана платником до податкової інспекції 14 листопада ц.р.

6.3.2. Необхідно: визначити яку суму штрафних санкцій буде застосовано до платника податків згідно чинного законодавства.

Дані для виконання: ТОВ «Спеціаліст» подало Декларацію з податку на прибуток за IV квартал минулого року 15 лютого ц.р. електронними засобами зв'язку. Однак 25 березня ц.р. була виявлена помилка, що призвела до недоплати податкового зобов'язання в сумі 9000 грн. Підприємство вирішило подавати на суму недоплати уточнюючий розрахунок.

Завдання 6.4

Ділова гра «Податкова перевірка»

Змоделюємо податкову перевірку та програємо алгоритм взаємодії платника з представником ДПС. Уявіть, що на підприємство завітав податковий інспектор з позаплановою податковою перевіркою, про яку ви не були завчасно повідомлені.

Для цього потрібно розділитися на дві команди:

I – представляють інтереси платника.

II – представники контролюючого органу.

I етап підготовчий. Члени першої команди повинні описати підстави проведення позапланової перевірки, визначити періодичність її проведення, продумати, які питання і документи вони будуть запитувати у перевіряючого, щоб визначити легальність її проведення. Визначити підстави, за яких можна відмовити у перевірці.

Члени другої команди повинні описати процес планування і процедуру проведення позапланових перевірок, підстави для їхнього проведення, визначити максимальний час проведення перевірок на рік, визначити, які документи має мати представник контролюючого органу під час проведення перевірки, визначити, які документи оформляються за результатами перевірки. Які дії повинен виконувати перевіряючий, якщо платник не допустить його до перевірки.

II етап. Члени команд повинні вибрати по одному представнику, які будуть брати участь у податковій перевірці, і змоделювати умови її проведення.

III етап. Відпрацювання навичок міжособистісної взаємодії під час проведення податкової перевірки, вміння приймати обґрунтовані рішення на основі етичних мотивів.

IV. Обговорення поведінки учасників.

Рекомендована література

1. Десятнюк О.М. Теоретико-методологічні засади управління податковим боргом / Десятнюк О.М. // Наукові записки. Серія “Економіка”: збірник

наукових праць. – Острого: Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2013. – Вип. 21. – С. 148-152.

2. Лещух І.В. Податковий контроль великих платників податків: іноземний досвід та вітчизняна практика [Електронний ресурс] / І. В. Лещух // Облік і фінанси. - 2014. - № 1. - С. 82-88. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Oif_apk_2014_1_15.pdf

3. Лещух І.В. Концептуальні основи функціонування системи державного податкового менеджменту в Україні [Електронний ресурс] / І. В. Лещух, Н. Р. Олійник // Регіональна економіка. - 2014. - № 4. - С. 187-193. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/regek_2014_4_23.pdf

4. Лук'янов В.С. Податкові імперативи та податкове регуляторне адміністрування в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. С. Лук'янов // Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 2. - С. 322-327. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2015_2_42.pdf

5. Луніна І.О., Фролова Н.Б. Міжнародні тенденції реформування податкових систем у післякризовий період 2008–2014 рр. та уроки для України / І.О. Луніна, Н.Б. Фролова // Фінанси України. - 2015. - № 8. - С. 7-20

6. Мельник М.І. Система податкового контролю: аналіз ефективності та напрями удосконалення [Електронний ресурс] / М. І. Мельник, І. В. Лещух // Регіональна економіка. - 2014. - № 2. - С. 106-115. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/regek_2014_2_13.pdf

7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 7.

ТЕМА 9. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ОПОДАТКУВАННЯ

- 9.1. Податкові правопорушення
- 9.2. Види відповідальності за порушення законів із питань оподаткування
- 9.3. Фінансова відповідальність
- 9.4. Адміністративна відповідальність
- 9.5. Кримінальна відповідальність

ТЕМА 10. УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМ БОРГОМ ПІДПРИЄМСТВ

- 10.1. Соціально-економічний зміст та структура податкового боргу
- 10.2. Правове регулювання та організаційне забезпечення управління податковим боргом в Україні
- 10.3. Облік податкового боргу у ДПС України
- 10.4. Порядок погашення податкового боргу платників податків
- 10.5. Організаційно-тактичні заходи з погашення податкового боргу
- 10.6. Порядок розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або

податкового боргу платників податків.

10.7. Механізм списання безнадійного податкового боргу, строки давності у податковому законодавстві та порядок їх застосування .

Питання для самоконтролю знань

1. Охарактеризувати види і статус податкового боргу.
2. Порівняти види дієвого статусу податкового боргу.
3. Пояснити, коли і як нараховується пеня, її термін сплати.
4. Назвати джерела сплати податкових зобов'язань та податкового боргу платника.
5. Назвати джерела погашення податкового боргу платника податків, що не можуть бути використані платником.
6. Право виникнення і підстави зупинення податкової застави на рухоме і нерухоме майно.
7. Охарактеризувати податкову поруку як спосіб виконання податкових зобов'язань.
8. Порядок застосування, види та зупинення адміністративного арешту активів.
9. Пояснити списання, відстрочення та розстрочення грошових зобов'язань та податкового боргу.
10. Охарактеризувати порядок погашення податкового боргу у разі реорганізації платника податків.
11. Податкова амністія: ставки, механізм застосування.
12. Охарактеризувати поняття «податкового боргу», визначити строки давності та їхнє застосування.
13. Що загрожує платнику в разі виникнення податкового боргу?

Завдання 7.1. Підготувати доповідь (презентацію) або есе на теми:

1. Податкова етика, закономірності сприйняття та податкового мислення платників податків.
2. Ухилення від оподаткування та його уникнення в межах діяльності платників податків.
3. Бюджетування податків.
4. Податковий компроміс: законодавче врегулювання та застосування.

Завдання 7.2.

7.2.1. Необхідно: розрахувати суму фінансових санкцій, нарахувати пеню та визначити загальну сум донарахувань до бюджету, яку потрібно сплатити платнику податків

Дані для виконання: Декларацію з податку на прибуток за I квартал поточного року було подано платником до податкової інспекції 30 травня. Сума податкових зобов'язань платника по декларації становить 50000 грн., лише станом на 23 червня платником було внесено до бюджету визначену суму грошового зобов'язання.

Облікова ставка НБУ на протязі періоду змінювалась і складала: з 1 травня – 9 %; з 1 червня – 7,75%.

7.2.2. Необхідно: розрахувати суму фінансових санкцій, нарахувати пеню та визначити загальну сум донарахувань до бюджету, яку потрібно сплатити платнику податків

Дані для виконання: за результатами камеральної перевірки податковим органом було виявлено арифметичні помилки в поданій ТОВ «Добридень» Податковій декларації з податку на прибуток за II квартал, які призвели до заниження суми податкового зобов'язання в розмірі 17000 грн. Платнику вручено податкове повідомлення – рішення про необхідність сплати донарахованого податку на прибуток та штраф в розмірі (?), враховуючи, що повідомлення платник податку отримав 25 серпня поточного року, а сплатив зазначену суму зобов'язання 20 жовтня ц.р.

Облікова ставка НБУ на протязі періоду змінювалась і складала: з 1 серпня – 9 %; з 1 жовтня – 10%.

Завдання 7.3

Фірма здійснює свою діяльність в сфері виробництва сільгосппродукції. Переважно фірма вирощує зернові. При цьому має борги перед бюджетом. Заборгованість перед бюджетом виникла в сумі 230,0 тис. грн. із-за несприятливих погодних умов які вплинули на урожайність зернових. На підставі даних табл. 7.1 щодо обсягів урожайності елітного насіння соняшника за 2018-2022 рр. визначити алгоритм дій платника та податкової інспекції щодо заходів по погашенню боргу.

Таблиця 7.1

Вихідні дані

<i>Рік</i>	<i>Врожайність ц/га</i>	<i>Обсяг реалізації, тис. грн.</i>
2018	70	130
2019	80	180
2020	88	210
2021	90	230
2022	30	85

Завдання 7.4. Аналітичні завдання

1. Порівняти вітчизняні та зарубіжні методи управління податковим

боргом.

2. Проаналізувати в динаміці податковий борг в Україні (загалом, розрізі платників податків, видів податків).

Завдання 7.5. Кейс

УКРІНФОРМ, суперечка якого з податкового боргу розглядається в суді, висловив бажання піти на податковий компроміс. Претензії йому висувалися за стандартною схемою: одна з угод була визнана фіктивною, відповідно до чого нарахували податок на прибуток і ПДВ, загальна сума санкцій склала близько 150 000 грн, перша інстанція визнала правоту УКРІНФОРМ, а на стадії апеляційного оскарження вступив в силу закон про податковий компроміс.

Пояснити:

- 1) які умови отримання «мирової угоди»;
- 2) терміни і процедуру подання уточнюючої декларації;
- 3) що вигідніше для УКРІНФОРМ.

Рекомендована література

1. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізима А.Я., Карпова В.В. Податковий менеджмент: Підручник. — К.: Знання, 2008. — 525 с.
2. Калінеску Т.В. Оптимістичне оподаткування [Електронний ресурс] / Т.В. Калінеску // Часопис економічних реформ. – 2012.– №2. – С. 41-46. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Cher/2011_2/Calinescu.pdf
3. Корчинський В.Є., Хребтова О.А. Регіональна податкова політика: проблеми та шляхи реформування / В.Є. Корчинський, О.А. Хребтова // Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції. – 2013. – № 1. – С. 57-60.
4. Лаба М.С. Фіскальний аспект адміністрування податків в Україні – дослідження понятійного апарату [Електронний ресурс] / М. С. Лаба // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). - 2014. - № 1. - С. 234-237. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvnudpsu_2014_1_34.pdf
5. Мельник М.І. Система податкового контролю: аналіз ефективності та напрями удосконалення [Електронний ресурс] / М. І. Мельник, І. В. Лещух // Регіональна економіка. - 2014. - № 2. - С. 106-115. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/regek_2014_2_13.pdf
6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 8

Мета практичного заняття – охарактеризувати економічну сутність ПДВ як універсального акцизу, основні функції ПДВ, розглянути платників та об'єкти оподаткування ПДВ, а також розглянути методіку розрахунку величини ПДВ, акцизного податку та мита, що підлягають сплаті платниками до державного бюджету. Розкрити економічну сутність акцизного податку як

специфічного акцизу, коротко охарактеризувати платників, об'єкти та базу оподаткування даного виду податку, а також дослідити порядок обчислення та сплати акцизного податку до державного бюджету. Розглянути економічну сутність поняття «мито», навести класифікацію мита, а також навчитися визначати суму мита, що необхідно сплатити суб'єкту господарювання

ТЕМА 11. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

11.1. Економічна сутність податку на додану вартість як універсального акцизу

11.2. Платники та об'єкти оподаткування податком на додану вартість. Ставки податку на додану вартість

11.3. Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету

ТЕМА 12. АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ АКЦИЗ

12.1. Загальна характеристика акцизного податку

12.2. Платники, об'єкти та база оподаткування акцизним податком

12.3. Ставки акцизного податку. Порядок обчислення та сплати акцизного податку

ТЕМА 13. МИТО

13.1. Мито як інструмент митної політики в Україні

13.2. Платники мита та об'єкти оподаткування митом. Класифікація мита

13.3. Порядок нарахування та сплати мита

Питання для самоконтролю знань:

1. Охарактеризуйте економічну сутність ПДВ, назвіть його переваги та недоліки як універсального акцизу.

2. Перерахуйте ставки ПДВ. Назвіть основні операції, що звільнені від оподаткування ПДВ.

3. Розгляньте економічну сутність понять «податкове зобов'язання» та «податковий кредит» як основних елементів при розрахунку ПДВ, що підлягає сплаті.

4. Розкрийте сутність поняття «податкова накладна».

5. Яким чином визначається сума податку, що підлягає сплаті до Державного бюджету України або бюджетному відшкодуванню?

6. Який термін подачі податкової декларації з ПДВ за звітний період?

7. Розкрийте економічну сутність поняття «акциз».

8. Наведіть повний перелік підакцизних товарів.

9. Які операції з підакцизними товарами (продукцією) звільняються від оподаткування акцизним податком?

10. Наведіть відмінності між адвалорними та специфічними ставками

акцизного податку.

11. Розкрийте сутність елементу «податковий вексель» та зазначте його призначення.

12. Який період є базовим податковим періодом для сплати акцизного податку?

13. Який термін подачі декларації з акцизного податку за звітний період?

14. Розкрийте економічну сутність поняття «мито».

15. Охарактеризуйте переваги та недоліки мита.

16. За якими ознаками здійснюється класифікація мита?

17. Назвіть методи визначення митної вартості товарів.

18. Чи існують пільги при сплаті мита?

19. Який термін зберігання декларантом документів, відомості про які зазначені в митній декларації?

20. Які види митних декларацій можуть подаватися митному органу під час митного оформлення товарів?

21. Які товари звільняються від сплати мита?

22. У яких випадках під час визначення митної вартості товарів використовується вартість операцій з ідентичними товарами?

Завдання 8.1. Підготувати доповідь (презентацію) або ессе на теми:

1. Контрольна робота контролюючих органів в сфері оподаткування туристичних послуг.

2. Правильність застосування спеціальних режимів оподаткування ПДВ суб'єктів господарювання.

3. Правильність та своєчасність реєстрації податкових накладних в контролюючих органах.

4. Особливості податкового контролю оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

5. Митна служба Запорізької області.

2. Митний контроль.

Завдання 8.2.

8.2.1. На основі наведених даних про господарські операції ПрАТ «Фабрика Світла» за 2-й квартал п.р. визначити суму податкових зобов'язань і податкового кредиту, обчислити суму ПДВ належну до сплати в бюджет чи відшкодуванню з нього.

Підприємством ПрАТ «Фабрика Світла» відвантажено ТОВ «Людмила»

світильники «Ренесанс» на суму 10800 грн. (з урахуванням ПДВ) і ТОВ «Лотос» на суму 9500 грн. (з урахуванням ПДВ).

Також у звітному періоді підприємством «Фабрика Світла» було отримано від ТОВ «Еквіта» сталь листову на суму 61120 грн. (з урахуванням ПДВ).

А транспортному підприємству «Механізована колона» відвантажено світильники «Еллада» на суму 42020 грн. (з урахуванням ПДВ).

8.2.2. Підприємство ТОВ «Eskure» придбало 250 багатофункціональних пристроїв за ціною 3300 грн і 300 сканерів за ціною 1700 грн. із урахуванням ПДВ.

У звітному періоді 40% багатофункціональних пристроїв були реалізовані за ціною 4040 грн. без урахування ПДВ і 60 % – за ціною 4840 грн. без урахування ПДВ. При реалізації сканерів – 70 % були реалізовані за ціною 2060 грн. з урахуванням ПДВ і 30 % – по 2212 грн. з урахуванням ПДВ.

Розрахувати суму ПДВ, що повинне сплатити ТОВ «Eskure» до державного бюджету.

8.2.3. Магазин «Milano», що є платником ПДВ, займається продажем жіночого взуття. У ході здійснення своєї діяльності за звітний місяць було продано:

- босоніжок на суму 22000 грн з урахуванням ПДВ;
- жіночих туфель на суму 9000 грн з урахуванням ПДВ;
- зимових чобіт на суму 22000 грн з урахуванням ПДВ.

Для обслуговування постійних клієнтів були закуплені кава, чай та печиво на суму 4000 грн (з урахуванням ПДВ). Зарплата обслуговуючого персоналу склала 11000 грн.

Для поліпшення внутрішнього інтер'єру магазину було витрачено 4000 грн (з урахуванням ПДВ). Розрахувати величину податку на додану вартість, яку необхідно сплатити до бюджету.

8.2.4. Необхідно визначити суму ПДВ ТзОВ «КомпОт» (ТзОВ є платником ПДВ), що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодуванню із бюджету) за результатами травня поточного року, якщо підприємство реалізує різні види продукції.

Протягом звітнього місяця здійснено такі операції:

1. Реалізовано товарів на території України на суму 60000 грн (без урахування ПДВ).
2. Здійснено первинну емісію цінних паперів на суму 6000 грн.
3. Нараховано та виплачено заробітну плату робітникам підприємства у розмірі 13000 грн.
4. Закуплено канцелярські товари вітчизняного виробництва на суму 1190 грн (з урахуванням ПДВ).
5. Надано шефську допомогу міській лікарні на суму 5500 грн.

6. Експортовано товарів на суму 180000 грн.

7. Отримано від постачальника, який є платником ПДВ, матеріали для виробництва продукції — 20000 грн (без урахування ПДВ).

8. Придбано з ПДВ товари, вартість яких включається до складу валових витрат виробництва, на суму 24000 грн.

9. Надано цех у фінансовий лізинг та отримано лізинговий платіж у розмірі — 6000 грн.

8.2.5. Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті ПрАТ «ІнтегралБуд» в державний бюджет (відшкодуванню з бюджету) за результатами травня цього року, якщо підприємство здійснює будівельні роботи та реалізує будівельні матеріали.

Протягом травня цього року здійснено наступні операції:

1. Виконано роботи з ремонту приміщення іншого підприємства. Згідно з актом виконаних робіт сума складає 180000 грн (з урахуванням ПДВ).

2. Закуплено будівельні матеріали у неплатника ПДВ на суму 3000 грн.

3. Реалізовано будівельні матеріали на суму 59000 грн з ПДВ.

4. Сплачено екологічний податок - 480 грн.

5. Нараховано заробітну плату робітникам підприємства -30000 грн.

6. Отримано ПрАТ «ІнтегралБуд» будинок складу в оперативну оренду у неплатника ПДВ. ПрАТ «ІнтегралБуд» було сплачено орендну плату в розмірі 1800 грн.

7. Реалізовано іноземну валюту - 3000 доларів за курсом 27,90 грн за долар.

8.2.6. Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті ПАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» в державний бюджет за результатами діяльності у грудні поточного року, якщо підприємство реалізує різні види молочної продукції.

Протягом грудня цього року ПАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» здійснено такі операції:

1. Закуплено сировину у платника ПДВ на виготовлення продуктів дитячого харчування на суму 54000 грн. (з урахуванням ПДВ).

2. Придбано устаткування у платника ПДВ для подальшого перепродажу на суму 268000 грн.

3. Реалізовано зайві верстати, що обліковуються на балансі підприємства ПАТ «Кременчуцький міськмолкозавод», на суму 300000 грн (з урахуванням ПДВ).

4. Реалізовано кисломолочну продукцію на суму 186000 грн. (без урахування ПДВ).
5. Реалізовано дитяче харчування на суму 70000 грн. (з урахуванням ПДВ).
6. Оплачено вартість консультаційних послуг у розмірі 1120 грн. з урахуванням ПДВ.

8.2.7. Працюючи на ринку Львівської області магазин вечірніх і весільних суконь «Скарлет» займається продажем і здачею напрокат суконь, а також спеціалізується на пошитті ексклюзивних моделей на замовлення. У ході здійснення своєї діяльності магазином за червень цього року було реалізовано вечірніх суконь на суму 180000 грн. (без урахування ПДВ), весільних – на суму 113000 грн. (без урахування ПДВ), зданих на прокат – на 85200 грн. (з урахуванням ПДВ) і пошитих на замовлення на 54000 грн. (з урахуванням ПДВ).

Магазин «Скарлет» також здійснює продаж біжутерії й різноманітних прикрас. За звітний період від їхнього продажу було отримано 535400 грн. (з урахуванням ПДВ).

На виплату заробітної плати робітникам, було витрачено 25000 грн./місяць; на установку дзеркал 8000 грн. (без урахування ПДВ), а на закупівлю тканини у постачальника – платника ПДВ витрачено 209000 грн (без урахування ПДВ); на виплату премій робітникам 12150 грн. Необхідно розрахувати величину податку на додану вартість, що підлягає сплаті магазином «Скарлет».

8.2.8. Визначити належну до сплати суму ПДВ ПП «Рідний край» до бюджету за травень п. р., за умови здійснення наступних господарських операцій:

1. 01.05.п. р. оприбутковано сировину на суму 165,6 тис. грн.(з урахуванням ПДВ).
2. 03.05.п. р. оприбутковано матеріали на суму 155,1 тис. грн. (з урахуванням ПДВ) (оплата відбулася 22.04.п.р.).
3. 10.05.п. р. підприємством надана благодійна допомога міській лікарні на суму 21,2 тис. грн.
4. 12.05.п.р.. сплачено з каси за комплектуючі у постачальника, які не є платниками ПДВ, які надійшли у січні п.р. на суму 20,6 тис. грн. (без урахування ПДВ).
5. 21.05.п. р. відвантажено продукцію власного виробництва на суму 553,1 тис. грн. (без урахування ПДВ).
6. 23.05.п. р. емітовано акцій на суму 20,0 тис. грн.

7. 25.05.п. р. оплачено рахунок за ремонт цеху підприємствана 77,5 тис. грн. (з урахуванням ПДВ).

8. 28.05.п. р. реалізовано готової продукції на суму 270,6 тис. грн (без урахування ПДВ).

8.2.9. Визначити належну до сплати суму ПДВ до державного бюджету ПП «Модна каста» за квітень поточного року, за умови здійснення наступних господарських операцій:

1. 01.04. п. р. оприбутковано сировину на суму 330,0 тис. грн. (з урахуванням ПДВ) (90% суми підтверджено податковою накладною).

2. 02.04. п. р. підприємством придбано хімічні реактиви у постачальника ПДВ, що використовуються при виробництві лікарських засобів та косметичних засобів. У квітні п. р. обсяг продажу лікарських засобів становив 56,0 тис. грн., косметичних – 21,0 тис. грн. (без урахування ПДВ).

3. 05.04. п. р. ПП «Модна каста» було безкоштовно передано обладнання до науково-дослідної організації на суму 17,2 тис. грн.

4. 08.04. п. р. сплачено за матеріали, що надійшли угрудні попереднього року., на суму 110,0 тис. грн. (без урахування ПДВ).

5. 13.04. п. р. імпортовано матеріали для виготовлення косметичної продукції на суму 36,3 тис. дол. (з урахуванням ПДВ).

6. 19.04. ц. р. на поточний рахунок ПП «Модна каста» надійшла оплата за товари, які будуть поставлені у січні попереднього р., у сумі 101,0 тис. грн. (з урахуванням ПДВ).

7. 23.04. ц. р. продано товари на суму 105,2 тис. грн. (з урахуванням ПДВ), які придбано 21.12. попереднього р., з торговою націнкою 13,1%.

8. 27.04. цього р. отримані кошти на поточний рахунок підприємства за реалізовану продукцію на суму 520,0 тис. грн. (без урахування ПДВ).

Офіційний курс гривні по відношенню до долара на момент укладання договору щодо придбання косметичної продукції – 27,90 грн/дол.

Завдання 8.3.

8.3.1. ПрАТ «Веста» реалізувало 2054 пачки сигарет з фільтром із власною назвою «Козак+» з максимальною роздрібною ціною 29,00 грн, 1035 пачок сигарет з фільтром з власною назвою «Елітні» з максимальною роздрібною ціною 30,50 грн та 133 пачок сигарет без фільтру з власною назвою «Казбек» з максимальною роздрібною ціною 27,00 грн. Розрахувати акцизний податок за специфічною й адвалорною ставкою, які застосовуються одночасно.

8.3.2. ПрАТ «Рута» реалізувало 13 кг тютюну для куріння з власною назвою «Тютюн український» та 6 кг тютюну для жування з власною назвою «Блекмен»

і 2 кг тютюну для жування з власною назвою

«Спайс». Розрахувати акцизний податок за специфічною ставкою, встановленою згідно із Податковим кодексом України.

8.3.3. Необхідно визначити суму акцизного податку, що має сплатити ТОВ «Крокус», а також контрактну вартість з врахуванням непрямих податків та ціну 1 л вина.

ТОВ «Крокус» — виробник алкогольних напоїв та пива відвантажило в ІV кварталі цього року покупцю ТОВ «Гарант» вина виноградні натуральні в обсязі 1500 л. Оплата в звітному періоді не була отримана. Контрактна вартість становить 25240,0 грн (без урахування ПДВ та без акцизного податку).

Ставка акцизного податку становила 0,01 грн. за 1 л.

8.3.5. Необхідно визначити суму акцизного податку, що має сплатити товаровиробник ТОВ «Олімпік», а також контрактну вартість з врахуванням непрямих податків та ціну одиниці підакцизного товару.

ТОВ «Олімпік» — виробник алкогольних напоїв та пива відвантажило в І кварталі п.р. покупцю ТОВ «Парнас», що є платником ПДВ, вина ігристі в обсязі 1600 л. Контрактна вартість становить 59500 грн. без ПДВ та без акцизного податку.

Ставка акцизного податку становить 11,65 грн за 1 л.

8.3.6. У січні п. р. підприємство-виробник алкогольних напоїв і пива НАТ «Національні алкогольні традиції» відвантажило своєму покупцю ТОВ «Баядера Логістик», що є платником ПДВ, продукцію. Визначити суму акцизного податку, контрактну вартість поставок (з урахуванням ПДВ і акцизного податку), відпускну ціну однієї пляшки напоїв за видами продукції, використовуючи наступні вихідні дані:

Таблиця 8.1.

Вихідні дані

Опис товару	Контрактна вартість поставок (без ПДВ та акцизного податку), грн	Кількість пляшок у партії поставок, шт	Ємність пляшки, л
Пиво солодове	10000	2000	0,5
Вина виноградні натуральні	24400	800	0,7
Вина ігристі	7400	120	0,7

8.3.7. У травні ц. р. підприємство-виробник нафтопродуктів ПАТ «Кременчукнафтаоргсинтез» відвантажило замовнику Шебелинському ГПЗ продукцію на митній території України. Визначити суму акцизного податку, використовуючи дані, наведені у таблиці.

Вихідні дані

		Ставка акцизного податку,
--	--	---------------------------

Опис товару	Кількість, тис. кг.	євро за 1000 кг (специфічна)
Бензини моторні	100	213,50
Важкі дистилляти (газойлі)	90	139,50
Паливо для реактивних двигунів (гас)	125	21

8.3.8. У січні п.р. підприємство–виробник тютюнових виробів АТ «Імперіал Тобакко Продакшн Україна» виготовило та відвантажило покупцям сигарети з фільтром у обсязі 0,2 млн. шт. на митній території України. Задекларована виробником максимальна роздрібна ціна за 1 пачку сигарет з фільтром, котрі він виробляє, становить 28,00 грн. (з урахуванням непрямих податків).

Ставки акцизного збору: специфічна – 2071,01 грн. за 1000 шт.; адвалорна – 12 %. Мінімальне податкове акцизне зобов'язання зі сплати акцизного податку з тютюнових виробів становить 2770,50 грн. за 1000 шт.

Визначити суму акцизного податку та встановити порядок сплати акцизного податку виробником.

Завдання 8.4.

8.4.1. Розрахувати фактурну вартість товару, митну вартість, суму мита та ПДВ.

Підприємство-резидент України «НІ» на підставі договору купівлі-продажу з підприємством-нерезидентом «О'кей» одержало товарів на суму 55303 дол. США, у тому числі транспортні послуги на території України на 210 дол. США (відповідно до рахунку-фактури) на умовах СРТ (перевезення оплачене до пункту призначення – до м. Сум). Даний товар обкладається митом за ставкою 10%. Курс НБУ на дату оформлення вантажної митної декларації – 26,76 грн/дол. США.

8.4.2. ТОВ «Немезіда» імпортує на територію України наступну номенклатуру підакцизних товарів:

- 1) Сидр (з додаванням спирту) у кількості 900 пляшок, ємністю 0,75 л., міцністю 7,0%. Задекларована вартість однієї пляшки – 7,5 дол. США.
- 2) Тютюн для куріння – 10 кг. Задекларована вартість 100 гр. тютюну – 2,6 євро.
- 3) Сигарети без фільтру у кількості 6000 пачок. Задекларована вартість однієї пачки – 0,9 дол. США.

При імпорті товарів, імпортером були понесені наступні витрати:

1. Комісійна та брокерська винагорода – 900 дол. США.
2. Витрати на навантаження – 600 євро.
3. Витрати на страхування – 900 євро, у тому числі від митного кордону України до кінцевого пункту призначення – 300 євро.
4. Витрати на транспортування до митного кордону України – 700 дол. США.

Розрахувати витрати імпортера на розмитнення вантажу (мито, акцизний податок, ПДВ), якщо ставка мита для:

- сидру - 0,1 євро за 1 літр;
- тютюну для куріння - 20%;
- сигарет без фільтру - 1,5 євро за 1000 шт.

8.4.3. Необхідно: перевірити правильність нарахування митних платежів.

Дані для виконання: автомобіль “Volvo” 2020 року випуску (об’єм циліндрів двигуна 1 900 куб. см.) був куплений за 14 800,00 дол. за кордоном і ввезений на митну територію України. Сума нарахованого мита склала 700 грн.

Примітка: курс НБУ на звітну дату – 30,70 грн./євро; та 28,60 грн./дол., ставки акцизного податку – 1,50 євро за 1 куб. см, ввізного мита складає 20 %.

8.4.4. Необхідно: перевірити правильність нарахування митних платежів.

Дані для виконання: ТОВ “Полісся” 10-го березня ц.р. ввезло в Україну підакцизні товар з Польщі:

- 1) вина виноградні натуральні – 7 700 л, митна вартість – 28 400,00 євро;
- 2) вина ігристі – 3 300 л, митна вартість – 17 000,00 дол.;
- 3) сидр (без додавання спирту) – 900 л, митна вартість – 900,00 євро.

Примітка: курс НБУ на звітну дату – 10,50 грн./євро; та 8,30 грн./дол., ставки акцизного податку, мита відповідно до таблиці ставок згідно чинного законодавства. Сума нарахованого мита склала 1000 грн.

Завдання 8.5.

8.5.1. Необхідно: визначити суму ПДВ, яка підлягає сплаті в бюджет, у разі виявлення порушень нарахувати фінансові санкції.

Дані для виконання: ТзОВ «Малятко» займається виготовленням дитячого одягу. Протягом звітного січня місяця було виконано такі операції:

1) придбано дошки для обладнання їдальні підприємства на суму 12 000 грн., в т.ч. ПДВ (ПН № 20);

2) відвантажено підприємству-неплатнику ПДВ спортивні костюми на суму 24 000 грн., в т.ч. ПДВ;

3) придбано підзвітною особою папір для виготовлення викрійок на суму 180 грн., в т.ч. ПДВ (товарний чек);

4) оприбутковано на склад підкладкову тканину придбаної у ТзОВ «Легкість» вартістю 8200 грн., крім того ПДВ (ПН № 46);

5) отримано виручку від реалізації комбінезонів в Норвегію вартістю 40 000 грн. (ВМД);

б) оплачено підзвітною особою послуги готелю на 3600 грн. (в т.ч. ПДВ), податкова накладна не надана.

Податкову декларацію з ПДВ надано 02 березня ц.р., визначену суму ПДВ, яка підлягає сплаті в бюджет перераховано 17 березня ц.р.

8.5.2. Необхідно: визначити суму ПДВ, яка підлягає сплаті в бюджет, у разі виявлення порушень нарахувати фінансові санкції.

Дані для виконання: ТЗОВ «ЛВС» займається виготовленням меблів. Протягом звітного березня місяця було виконано такі операції:

1) оприбутковано на склад дошки для виробництва меблів на 18000 грн. (в т.ч. ПДВ);

2) реалізовано 400 столів за ціною одного 960 грн. (в т.ч. ПДВ) неплатнику ПДВ;

3) придбано осикові бруски для виготовлення протезів для інвалідів – 20 мЗ за ціною 164 грн. з ПДВ у платника єдиного податку за ставкою 6% (ПН № 21);

4) здійснено попередню оплату за тканину для обшивки меблів платнику ПДВ за касовим методом (ним виписано податкову накладну 11) на суму 18000 грн. (в т.ч. ПДВ);

5) реалізовано бруски дерев'яні вартістю 13000 грн., крім того ПДВ (ПН № 43);

б) оприбутковано на склад товари – рушники – для забезпечення спортзалу загальною сумою 3000 грн.(в т.ч. ПДВ) (ПН № 24).

Податкову декларацію з ПДВ надано 15 квітня ц.р., визначену суму ПДВ, яка підлягає сплаті в бюджет перераховано 17 травня ц.р.

Рекомендована література

1. Гринкевич С.С. Податок на додану вартість у контексті непрямого оподаткування [Електронний ресурс] / С.С. Гринкевич, Г.В. Севастьянова, М.М. Голубка // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 19.12. – С. 178-186. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltnu/19_12/178_Grynkiwycz_19_12.pdf

2. Бойко Л.І. Податок на додану вартість у податковій системі України та шляхи його удосконалення [Електронний ресурс] / Л.І. Бойко, Ю.О. Прокоф'єва. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2009_32/Zmist/19PDF.pdf

3. Гаркушенко О.М. Перспективи застосування в Україні зворотного механізму нарахування зобов'язань з податку на додану вартість / О.М. Горкушенко // Фінанси України. - 2015. - № 5. - С. 81-91.

4. Данко І.М. Непрямі податки: їх вплив на фінансово-господарські рішення // Фінанси України. – 2011. - № 10. – С. 131-135.

5. Кушніренко О.А. Податковий облік в Україні: причини виникнення та наслідки запровадження / О.А. Кушніренко // Економіка. Фінанси. Право. – 2013. – № 3/1. – С. 78-81

6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

7. Серебрянський Д.М. Ефективність пільг з ПДВ і податку на прибуток підприємств в Україні. [Електронний ресурс] / Д. М. Серебрянський // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. - 2014. - № 1. - С. 42–47. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VUbsNbU_2014_1_9.pdf

2. Вишновецький В.М. Мито в системі обов'язкових платежів [Електронний ресурс] / В. М. Вишновецький // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. - 2009. - № 4. - С. 38-41. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npnau_2009_4_12.pdf

3. ЄС відмінив мито для значної групи українських товарів [Електронний ресурс] // Бюлетень Міністерства юстиції України. - 2014. - № 4. - С. 35. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/bmju_2014_4_21.pdf

4. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-VI.

5. Шмиголь Н.М. Експортне мито в Україні. Причини використання та наслідки [Електронний ресурс] / Н. М. Шмиголь, А. А. Антонюк, Д. О. Анікеєва // Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво. - 2013. - № 4. - С. 16-21. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/drep_2013_4_5.pdf

6. Яковенко О.В. Шляхи удосконалення оподаткування податком на додану вартість та ввізним митом операцій з імпорту основних фондів [Електронний ресурс] / О. В. Яковенко, Ю. О. Медвідь // Митна безпека. - 2013. - № 1. - С. 24-32. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/mb_2013_1_6.pdf

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9

Мета практичного заняття – розглянути сутність податку на прибуток підприємств як інструменту державного регулювання економіки країни, охарактеризувати платників й ставки податку та вивчити методику визначення податкових зобов'язань із сплати податку на прибуток. Розкрити економічну характеристику податку на доходи фізичних осіб, розглянути поняття податкової знижки як однієї із головних складових оподаткування доходів фізичних осіб в цілому та поняття податкової соціальної пільги, зокрема, а також проаналізувати існуючий порядок нарахування і утримання податку на доходи фізичних осіб до бюджету. Розкрити економічну сутність екологічного, а також дослідити порядок його визначення та сплати до бюджетів різних рівнів.

ТЕМА 14. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

14.1. Роль податку на прибуток підприємств в економічному розвитку України

14.2. Еволюція становлення податку на прибуток

14.3. Платники, ставки податку на прибуток та порядок визначення

податкових зобов'язань

ТЕМА 15. ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

- 15.1. Становлення податку на доходи фізичних осіб в Україні
- 15.2. Платники, об'єкт і база оподаткування та ставки податку на доходи фізичних осіб
- 15.3. Податкова знижка та особливості її застосування
- 15.4. Податкова соціальна пільга

ТЕМА 16. ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК

- 16.1. Значення екологічного податку
- 16.2. Особливості адміністрування екологічного податку

Питання для самоконтролю знань:

1. Розкрийте економічну сутність поняття «податок на прибуток підприємств».
2. Чи можна за допомогою податку на прибуток здійснювати державне регулювання економіки?
3. Охарактеризуйте етапи становлення податку на прибуток в Україні.
4. Назвіть платників податку на прибуток.
5. Чи існують пільги при сплаті податку на прибуток?
6. Коли був прийнятий Податковий кодекс України?
7. Яким чином платником документально оформляється обчислення податку на прибуток?
8. Назвіть основні напрями реформування системи оподаткування податком на прибуток підприємств.
9. Розкрийте функції ПДФО.
10. Розкрийте сутність поняття «податкова знижка».
11. Розкрийте сутність поняття «податкова соціальна пільга».
12. Яким чином розраховується максимальний розмір доходу, до якого застосовується податкова соціальна пільга?
13. Охарактеризуйте зобов'язання податкового агента щодо адміністрування ПДФО.
14. Охарактеризуйте досвід країн ЄС щодо перебудови систем оподаткування в частині перенесення акцентів на екологічні платежі.

15. Що є базою оподаткування екологічним податком за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення?
16. Який термін базового податкового (звітного) періоду для екологічного податку?
17. Яким чином фіскальні органи отримують інформацію про потенційних платників екологічного податку?
18. Чи можливо в Україні за рахунок екологічного податку досягти збереження природних ресурсів?
19. Що Вам відомо про екологічно-трудова податкову реформу?
20. Які характерні відмінності від інших податків має екологічний податок?

Завдання 9.1. Підготувати доповідь (презентацію) або ессе на теми:

1. Контроль за повнотою оподаткування операцій особливого виду.
3. Податковий контроль у сфері оподаткування неприбуткових установ та організацій.
4. Контроль податкових органів у сфері оподаткування нерезидентів.
5. Звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємств.
6. Податковий контроль оподаткування податком на доходи фізичних осіб операцій з продажу (обміну) рухомого та нерухомого майна.
7. Контроль податкових органів у сфері оподаткування доходу, отриманого платником податку в результаті прийняття ним у спадщину чи дарунок.
8. Контроль за правильністю оподаткування доходів, отриманих фізичною особою, яка проводить незалежну професійну діяльність.

Завдання 9.2

9.2.1. Необхідно: визначити суму податку на прибуток за звітний період, у разі виявлення порушень сплати застосувати фінансові санкції.

Дані для виконання: протягом звітного періоду на ТОВ «Спеціаліст» відбулися наступні господарські операції:

- 1) оприбутковано на склад сировину та матеріали для виробництва продукції на загальну суму – 36000 грн. (в т.ч. ПДВ);
- 2) сума нарахованої амортизації основних засобів виробничого призначення склала (за місяць) – 1800 грн.;

- 3) нараховано заробітну плату працівникам виробництва – 20000 грн.;
- 4) нараховано єдиний соціальний внесок – ?;
- 5) за рішенням суду на поточний рахунок зараховано суму штрафу 3150 грн.;
- 6) списано на виробництво продукції матеріали на суму – 10000 грн.
- 7) кошти, що надійшли на поточний рахунок 29.05 ц.р. за продукцію, яка ще не відвантажена – 84000 грн. (в т.ч. ПДВ);
- 8) отримано на поточний рахунок відсотки за зберігання коштів на депозитному рахунку в банку – 15500 грн.;
- 9) сума орендної плати (нарахованої), за надане в оренду приміщення – 2000 грн.;
- 10) реалізовано виробничі запаси на загальну суму 94 000 грн. (в т.ч. ПДВ);
- 11) відвантажено продукцію покупцю, за яку раніше отримано аванс на загальну суму – 84000 грн. (в т.ч. ПДВ).

Декларацію з податку на прибуток було подано 18.08 ц.р., а суму податку на прибуток було сплачено 13 вересня ц.р.

9.2.2. Необхідно: визначити суму податку на прибуток за звітний період, у разі виявлення порушень сплати застосувати фінансові санкції.

Дані для виконання: протягом звітного періоду на ТОВ «Магістр» відбулися наступні господарські операції:

- 1) сума нарахованих витрат на оплату праці адмінперсоналу 16000 грн.;
- 2) суму нарахованого ЄСВ – ?;
- 3) сума оприбуткованої на склад сировини і матеріалів становить 9600 грн. (в т.ч. ПДВ);
- 4) на поточний рахунок 25.01 ц.р. надійшли кошти – 60300 грн. (в т.ч. ПДВ) за продукцію відвантажену 15.12 п.р.;
- 5) сума нарахованої амортизації основних засобів адміністративного призначення склала (за місяць) – 1200 грн.;
- 6) сума виплачених дивідендів становить 7500 грн.;
- 7) вилучена виручка з торгового апарату за реалізацію товарів – 84 600 грн. (в т.ч. ПДВ);

8) реалізовано, ще неоплачену продукцію на загальну суму 60600 грн. (в т.ч. ПДВ);

9) собівартість реалізованої продукції становить 23000 грн.;

10) витрати на оплату послуг зв'язку склали 1800 грн. (в т.ч. ПДВ).

Декларацію з податку на прибуток було подано 15.05 ц.р., а суму податку на прибуток було сплачено 15 червня ц.р.

9.2.3. Необхідно: перевірити правильність визначеної суми податку на прибуток за звітного періоду, у разі виявлення порушень нарахувати фінансові санкції та визначити загальну суму донарахувань до бюджету.

Дані для виконання: протягом звітного періоду відбулися наступні господарські операції:

1) сума нарахованої амортизації основних засобів – 3800 грн.;

2) реалізовано ТМЦ на загальну суму – 60 000 грн. (в т.ч. ПДВ);

3) нараховано заробітну плату працівникам підприємства – 50000 грн.

4) нараховано ЄСВ – ?;

5) за рішенням суду перераховано з поточного рахунку визначену суму штрафу – 3700 грн.;

6) отримано на поточний рахунок відсотки за зберігання коштів на депозитному рахунку в банку – 25000 грн.;

7) сума орендної плати (нарахованої), за отримане в оренду приміщення – 2000 грн.;

8) кошти, що надійшли на поточний рахунок 29.05 ц.р. за продукцію, яка ще не відвантажена – 84000 грн. (в т.ч. ПДВ).

Декларацію з податку на прибуток було подано 20.08 ц.р., а суму податку на прибуток було сплачено 27 серпня ц.р.

9.2.4. ТОВ «Обрій», що є платником ПДВ, займається продажем молочної продукції та її доставкою. У ході здійснення своєї діяльності підприємством за травень ц. р. було реалізовано:

- молока на суму 211 тис. грн (без урахування ПДВ);
- сиру на суму 96 тис. грн (без урахування ПДВ);
- сметани на суму 77 тис. грн (без урахування ПДВ);
- бринзи на суму 33 тис. грн (без урахування ПДВ).

Також ТОВ «Обрій» надає послуги по доставці молочної продукції. За звітний період було надано транспортних послуг із доставки на суму 41 тис. грн.. (із

урахуванням ПДВ).

Від спільної діяльності з ПП «Молочко» і ПП «Турист» товариством було отримано прибуток до оподаткування у розмірі 22 тис. грн.

За оренду приміщення (складу) керівництвом ТОВ «Обрій» була перерахована оплата – 15 тис. грн. Виплата заробітної плати працівникам товариства становила 30 тис. грн. Сума амортизаційних відрахувань за звітний період звітного року склала 12 тис. грн.

Також були здійснені витрати, пов'язані з підтвердженням відповідності продукції встановленим сертифікаційним вимогам у розмірі 11 тис. грн.

Розрахувати величину валових доходів і витрат, а також податок на прибуток та чистий прибуток ТОВ «Обрій» за звітний період.

9.2.5. Магазин «Ласунчик» ПрАТ «Родина» займається продажем кондитерських виробів і надає послуги своїм споживачам із замовлення святкових тортів. Інтер'єр магазину «Ласунчик» оформлено в оригінальному стилі, у зв'язку з чим магазином був отриманий додатковий дохід від оренди свого приміщення (у вихідний для магазину день) під виставку кондитерських виробів у розмірі 25 тис. грн. За звітний період (грудень п.р.) магазином «Ласунчик» також були надані послуги з доставки святкових тортів замовникам на суму 60 тис. грн. (з урахуванням ПДВ).

У грудні поточного року магазином було реалізовано:

- цукерок «Фруктовий пунш» на суму 70200 грн. (з урахуванням ПДВ);
- батончиків «Райська насолода» на суму 52000 грн. (з урахуванням ПДВ);
- цукерок «Чорний принц» на 60000 грн (з урахуванням ПДВ);
- замовлень з виготовлення святкових тортів на суму 99400 грн (з урахуванням ПДВ).

Керівництвом магазину «Ласунчик» ПрАТ «Родина» були витрачені грошові кошти на рекламу в розмірі 20,9 тис. грн/ місяць та на закупівлю необхідного фірмового одягу, взуття для своїх працівників на суму 77 тис. грн (з урахуванням ПДВ). Витрати, пов'язані з реалізацією кондитерської продукції за звітний період у магазину склали 95000 грн. (з урахуванням ПДВ). Розрахувати величину податку на прибуток та чистого прибутку магазину «Ласунчик».

9.2.6. Працюючи на ринку послуг, салон краси (ПП) «Батерфляй», що є платником ПДВ, займається наданням послуг із підбору стилю й іміджу. Під час здійснення своєї господарської діяльності салономкраси у березні поточного року було надано наступні види послуг:

- а) стрижки – на суму 113000 грн (без урахування ПДВ);
- б) укладки волосся – на суму 95000 грн (без урахування ПДВ);
- в) фарбування волосся – на суму 270000 грн (без урахування ПДВ);
- г) манікюр – на суму 55235 грн (без урахування ПДВ);
- д) педикюр – на суму 58130 грн (без урахування ПДВ);
- е) макіяж – на суму 34700 грн (без урахування ПДВ);
- є) SPA-процедури – на суму 21200 грн (без урахування ПДВ).

Паралельно в приміщенні салону краси також працює косметологічний магазин. Від спільної діяльності з ним, салоном краси (ПП) «Батерфляй» за звітний період отримано прибуток до оподаткування у розмірі 50000 грн.

За оренду приміщення й оплату комунальних послуг ПП «Батерфляй» було сплачено 15000 грн. Виплата заробітної плати обслуговуючому персоналу ПП «Батерфляй» у березні поточного року склала 35500 грн. На закупівлю матеріалів для догляду за волоссям було витрачено 41000 грн (без урахування ПДВ). На відновлення дизайну приміщення було витрачено 24000 грн (без урахування ПДВ).

Розрахувати величину чистого прибутку та розмір податку на прибуток ПП «Батерфляй» у звітному періоді поточного року.

9.2.7. Підприємство «Family Look» (підприємство є платником ПДВ), що займається пошиттям та ремонтом одягу, орендує приміщення. Орендна плата – 10800 грн. на місяць. У власності підприємства є п'ять швейних машин. П'ять працівників підприємства (щомісячна заробітна плата кожного становить 7500 грн.) займаються пошиттям жіночих суконь в середньому 25 днів на місяць. При цьому щодня кожен з працівників шиє по дві сукні. Один працівник займається розкромом тканини і отримує заробітну плату – 7700 грн. на місяць. На пошиття однієї сукні витрачається 2 м тканини вартістю 351 грн. за 1 м, а також фурнітура на суму 90 грн. Сукні реалізують за ціною 4180 грн., причому всі пошиті протягом місяця сукні реалізують у цьому ж місяці. Щомісячна плата за електроенергію, комунальні та інші послуги становить 4400 грн. Амортизаційні відрахування – 1000 грн. на місяць.

Визначити:

1. Податок на додану вартість, який підлягає сплаті ПП «Family Look» до державного бюджету.

2. Податок на прибуток ПП «Family Look», який підлягає сплаті до державного бюджету.

3. Чистий прибуток, отриманий ПП «Family Look» за звітний період.

4. Запропонувати власні управлінські рішення щодо оптимізації податкового навантаження?

Завдання 9.3.

9.3.1. Необхідно: перевірити достовірність визначеної суми ПДФО, при необхідності застосувати штрафні санкції.

Дані для виконання: працівник підприємства, який є афганцем, за основним місцем роботи у січні місяці отримав наступні види виплат:

- 1) посадовий оклад – 10070 грн.;
- 2) надбавка до посадового складу – 1000 грн.;
- 3) винагорода за вислугу років – 1300 грн.;
- 4) добові на відрядження в межах норм чинного законодавства – 90 грн.;

Крім того, за надання посередницьких послуг (за договором підряду), в оплату послуг працівникові видано 2 електрочайники за ціною 500 грн. кожен, в т.ч. ПДВ.

ПДФО з доходів у вигляді заробітної плати за січень місяць та ПДФО із доходів у не грошових формах не утримувалось.

9.3.2. Необхідно: перевірити достовірність визначеної суми ПДФО, при необхідності застосувати штрафні санкції.

Дані для виконання: працівник підприємства, який є постраждалим від аварії на ЧАЕС 1 категорії, за основним місцем роботи у січні місяці отримав наступні види виплат:

- 1) посадовий оклад – 10000 грн.;
- 2) премія за результатами роботи – 800 грн.;
- 3) оплата за роботу в понаднормовий час – 120 грн.;
- 4) добові на відрядження в межах норм чинного законодавства – 150 грн.;

Крім того, працівник з каси підприємства отримав 1000 грн. на господарські потреби, за які вчасно не відзвітувався до кінця місяця.

ПДФО з доходів у вигляді заробітної плати за січень місяць та ПДФО із підзвітних сум, які вчасно не повернуті не утримувалось.

9.3.3. Необхідно: розрахувати суму ПДФО за I квартал ц.р., при умові що види виплат за лютий та березень були такі як і в січні, при необхідності застосувати штрафні санкції.

Дані для виконання: працівник підприємства, який є вдівцем, за основним місцем роботи у січні місяці отримав наступні види виплат:

- 1) посадовий оклад – 11090 грн.;
- 2) надбавка до посадового складу – 2300 грн.;
- 3) винагорода за вислугу років – 2500 грн.;
- 4) лікарняні – 1200 грн.;
- 5) оплата за роботу в понаднормовий час – 600 грн.
- 6) авторський гонорар за видавництво підручника – 6000 грн.

ПДФО з доходів у вигляді заробітної плати за звітний період не утримувалось, крім того Податковий розрахунок № 1-ДФ було подано 25 травня ц.р., а сума грошового зобов'язання з ПДФО сплачено 17 червня ц.р.

9.3.4. Заробітна плата працівниці ТОВ «Березовий гай» Терещук М. Л. за вересень ц.р. становила 7450 грн. Вона є матір'ю, яка має трьох дітей віком до 18 років. До бухгалтерії підприємства нею було подано заяву та відповідні документи на застосування податкової соціальної пільги, серед яких копії свідоцтв про народження дітей: Терещук Роман Андрійович – дата народження 16.02.2014 року, Терещук Іванна Андріївна – дата народження 19.06.2011 року, Терещук Софія Андріївна – дата народження 14.07.2000 року. Розрахувати податок на доходи фізичних осіб, який необхідно перерахувати до бюджету із заробітної плати за вересень цього року.

9.3.5. Громадянка Любка І.М. є одинокою матір'ю двох дітей віком до 18 років. Громадянка у вересні цього року отримала наступні доходи:

- 1) нараховано заробітну плату за основним місцем роботи відповідно до штатного розкладу за фактично відпрацьований час у вересні – 13800,00 грн;

2) виплачено матеріальну допомогу для вирішення соціально- побутових питань – 1200 грн.

Розрахувати податок на доходи фізичних осіб, який необхідно перерахувати до бюджету із заробітної плати громадянки Любко І.М. за вересень цього року.

9.3.6. Громадянка Лихобор М.І. є матір'ю двох дітей віком до 18 років. Громадянка у вересні цього року отримала наступні доходи:

- 1) нараховано заробітну плату за основним місцем роботи відповідно до штатного розкладу за фактично відпрацьований час у вересні — 7000,00 грн;
- 2) виплачено матеріальну допомогу для вирішення соціально- побутових питань –1450 грн.;

Розрахувати податок на доходи фізичних осіб, який необхідно перерахувати до бюджету із заробітної плати громадянки Лихобор М.І. за вересень цього року.

9.3.7. Розрахувати величину податку на доходи фізичних осіб, який повинен бути сплачений до бюджету у вересні п. р., якщо відомо, що місячна заробітна плата сторожа Матвієнко А.О. становить 6800 грн, а також відомо, що він надав до бухгалтерії підприємства документи, які підтверджують його право на податкову соціальну пільгу як інваліда II групи.

9.3.8. Протягом попереднього року громадянином Петровим К.М. було отримано такі доходи:

1. Заробітна плата становила 13400 грн за місяць. Кожного місяця підприємство оплачувало йому вартість харчування (обіди) у розмірі 1750 грн.
2. У травні громадянин отримав відсотки, нараховані за облігаціями внутрішньої державної позики – 10 600 грн.
3. У серпні за перевиконання планових показників Петров К.М. отримав заохочувальну нагороду у негрошовій формі вартістю 14000 грн. (з урахуванням ПДВ).
4. У вересні громадянину нараховані відсотки за привілейованими акціями – 3600 грн.
5. У листопаді громадянин отримав кредит уКБ «ПриватБанк» на суму 100000 грн. строком на 5 років під 43% річних.

Визначити чистий дохід громадянина Петрова К.М. та суму податку на доходи фізичних осіб, яка була утримана з його доходів протягом попереднього року.

Завдання 9.4.

9.4.1. ПАТ РІВНЕАЗОТ OSTCHEM, яке є лідером із виробництва мінеральних добрив у Західній Україні, у IV кварталі поточного року здійснило викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, а саме:

- а) формальдегід – 3 т;
- б) сірковуглець – 2,5 т;
- в) сірководень – 4 т.

Визначити, яку величину екологічного податку повинно сплатити підприємство ПАТ РІВНЕАЗОТ OSTCHEM.

9.4.2. Підприємство ПрАТ «Хімком», що займається виробництвом та реалізацією хімічних матеріалів та матеріалів для будівництва впродовж цього року здійснило скиди та розміщення забруднюючих речовин, а саме:

- 1) викиди забруднюючих речовин у повітря: а) ацетон – 10 т;
- б) водень хлористий – 27 т;
- в) вуглецю окис – 35 т;
- г) свинець та його сполуки – 0,085 т;
- г) озон – 9, т;
- д) фенол – 6 т;
- е) нікель та його сполуки – 0,120 т;
- 2) забруднюючі речовини II класу небезпеки – 4 т.
- 3) викиди у водні об'єкти:

- а) фосфати – 14 т;
- б) нітрати – 35 т;
- в) сульфати – 47 т;
- г) нітрити – 2 т (викиди здійснені у ставок).

Визначити, яку величину екологічного податку повинно сплатити підприємство ПрАТ «Хімком».

9.4.3. Промислове підприємство ТОВ «Прексім Д» здійснило розміщення відходів у відведених місцях у 2,5 км від меж населеного пункту – I та II класу небезпеки, 5 та 9 т відповідно та у відведених місцях у 5,5 км від меж населеного пункту – п'ять установок, що містять ртуть та 240 шт. люмінесцентних ламп.

Визначити, яку величину екологічного податку у звітному періоді повинно сплатити ТОВ «Прексім Д».

Рекомендована література

1. Завгородній В.П. Налоги и налоговый контроль в Украине. – Киев: “А.С.К.”, 2000. – 639 с.
2. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізіма А.Я., Карпова В.В. Податковий менеджмент: Підручник. – К.: Знання, 2008. — 525 с.
3. Калінеску Т.В. Оптимистичне оподаткування [Електронний ресурс] / Т.В. Калінеску // Часопис економічних реформ. – 2012.– №2. – С. 41-46. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Cher/2011_2/Calinescu.pdf
4. Козьмук Н.І. Місце і роль контролю за сплатою податків та зборів у системі функцій державного управління [Електронний ресурс] / Н. І. Козьмук // Європейські перспективи. - 2015. - № 2. - С. 139-144.
5. Кушнір І.М. Розробка концептуальних засад податкового контролінгу суб'єктів підприємництва: зарубіжний досвід та національні аспекти

[Електронний ресурс] / І. М. Кушнір // Прометей. - 2013. - № 1. - С. 141-145. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Prom_2013_1_30.pdf

6. Лебедзевич Я.В. Теоретико-організаційні засади становлення та розвитку податкового контролю. Гармонізація інтересів суб'єктів податкових відносин / Розвиток фінансів в умовах відкритої економіки: колективна монографія [М.М. Александрова, Н.Г. Виговська та ін.]; за ред. проф. О.М. Петрука. – Житомир: ПП «Рута», 2012. – 416 с. – С. 56-86, С. 268-290

7. Мельник М.І. Система податкового контролю: аналіз ефективності та напрями удосконалення [Електронний ресурс] / М. І. Мельник, І. В. Лещух // Регіональна економіка. - 2014. - № 2. - С. 106-115. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/regek_2014_2_13.pdf

8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.

9. Цал-Цалко Ю.С. Податковий контроль об'єктів оподаткування та проблеми застосування прийомів фактичного контролю // Вісник податкової служби. – 2012. – № 23. – С. 55-57.

1. Деєва Н.М. Оподаткування в Україні: Навчальний посібник для студ. в.н.з. / Н.М. Деєва, Н.І. Редіна, Т.О. Дулік, Т.Ю. Александрюк та ін.; За ред. Н.І. Редіної. – Дніпропетровськ: ДДФА, 2009. – 550 с.

2. Закон України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування” від 8 липня 2010 року N 2464-VI.

3. Чеснакова Л.С. Концептуальна модель податкового менеджменту підприємства [Електронний ресурс] / Л. С. Чеснакова, Ю. А. Малахова // Вісник Національного транспортного університету. - 2013. - № 28. - С. 519-524. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vntu_2013_28_74.pdf

4. Швабій К.І. Фіскальна ефективність податку на доходи фізичних осіб // Фінанси України. – 2012. - № 3. – С. 31-37.

5. Трубін І.О. Сучасні наукові підходи до формулювання критеріїв класифікації податкових пільг [Електронний ресурс] / І. О. Трубін // Фінансове право . - 2013. - № 2. - С. 24-27. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Fp_2013_2_10.pdf

6. Соколовська А. М. Реформа єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в Україні / А.М. Соколовська // Фінанси України. - 2015. - № 7. - С. 7-23.

7. Соколовський Д.Б. Моделювання впровадження податкових пільг: проблема накладу [Електронний ресурс] / Д. Б. Соколовський // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Сер. : Економічна. - 2014. - № 3. - С. 152-160. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npdntu_ekon_2014_3_20.pdf

8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

9. Луніна І.О., Фролова Н.Б. Міжнародні тенденції реформування податкових систем у післякризовий період 2008–2014 рр. та уроки для України / І.О. Луніна, Н.Б. Фролова // Фінанси України. - 2015. - № 8. - С. 7-20

10. Лук'янов В.С. Податкові імперативи та податкове регуляторне адміністрування в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. С. Лук'янов //

Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 2. - С. 322-327. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2015_2_42.pdf

ПРАКТИЧНА РОБОТА 10

***Мета:** закріплення теоретичного матеріалу, формування розуміння поняття місцеві податки та збори. Розкрити економічну характеристику місцевих податків та зборів, зокрема, а також проаналізувати існуючий порядок нарахування і утримання єдиного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку, туристичного збору.*

ТЕМА 17. МІСЦЕВІ ПОДАТКИ ТА ЗБОРИ

- 17.1. Особливості справляння місцевих податків та зборів
- 17.2. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
Об'єкт та база оподаткування
- 17.3. Транспортний податок. Об'єкт та база оподаткування
- 17.4. Плата за землю
- 17.5. Єдиний податок
- 17.6. Збір за місця для паркування транспортних засобів
- 17.7. Туристичний збір

Питання для самоконтролю знань:

1. Які податки і збори належать до категорії «місцевих»?
2. Які суб'єкти господарювання виступають у ролі податкових агентів щодо адміністрування туристичного збору?
3. Який термін базового податкового (звітного) періоду для земельного податку?
4. Назвіть суб'єктів господарювання – платників збору за місця для паркування транспортних засобів?
5. Яким чином фіскальні органи отримують інформацію про потенційних платників земельного податку?
6. Які особи не можуть бути платниками туристичного збору?
7. Охарактеризуйте групи платників єдиного податку.
8. Назвіть об'єкти нерухомості, що не обкладаються податком на нерухоме майно.
9. Що є базою оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки? Яким чином обчислюється база оподаткування для фізичних та юридичних осіб?

10. Назвіть платників земельного податку. Чи існують пільги щодо сплати земельного податку для фізичних та юридичних осіб?
11. Чи існують земельні ділянки, які не підлягають обкладенню земельним податком?
12. В якому розмірі встановлюють туристичний збір для внутрішнього та для в'їзного туризму?
13. В якому розмірі справляється збір за паркування авто?

Завдання 10.1. Підготувати доповідь (презентацію) або ессе на теми:

1. Вибір системи оптимального оподаткування для малих підприємств.
2. Податкова дисципліна та податкова культура.
3. Особливості сплати єдиного податку платників четвертої групи.
4. Обґрунтованість обрання або переходу на спрощену систему оподаткування, або відмови від спрощеної системи оподаткування.
5. Правильність визначення екологічного податку за різними видами забруднення.
6. Перспективи впровадження нових форм спрощеного оподаткування в Україні та світі.

Завдання 10.2.

10.2.1. Необхідно: розрахувати податки та збори, які необхідно сплатити ФОП Черненка О.Л., у разі необхідності застосувати штрафні санкції.

Дані для виконання: ФОП Черненка О.Л. (загальна система оподаткування) займається випічкою хліба та працює з найманими працівниками (3 особи (умовно), заробітна плата – 7 500,00 грн., 8 800,00 грн., 9 200,00 грн.). Його загальний дохід за рік склав 1 580 000,00 грн., крім того ПДВ. Відповідно до документів, витрати за рік склали: на оренду приміщення – 80 000,00 грн. (в т.ч. ПДВ), консультаційні послуги – 17 000,00 грн. (в т.ч. ПДВ), на сировину та матеріали – 240 000,00 грн. (в т.ч. ПДВ), витрати на збут – 92 000,00 (в т.ч. ПДВ), на оплату праці розрахувати самостійно.

ПДФО з доходів за звітний квартал не сплачувався.

10.2.2. Необхідно: визначити суму єдиного податку, яку слід сплатити до бюджету за травень ц.р., у разі необхідності застосувати штрафні санкції.

Дані для виконання: ФОП Абрамова А.А. є платником єдиного податку (3 група) та ПДВ. У травні ц.р. отримано виручку на поточний рахунок та касу в сумі 240 000,00 грн., в т.ч. ПДВ, а також відвантажено продукцію, за яку ще не отримано оплату від покупців, на суму 60 000,00 грн. в т.ч. ПДВ. Працює 3

особи за трудовим договором, заробітна плата 8 200,00 грн., 10 000,00 грн., 11 800,00 грн. Податки за звітний період не сплачувались.

10.2.3. Необхідно розрахувати суму плати за землю, що підлягає сплаті в бюджет землекористувачем за поточний рік. Землекористувачем є приватне торговельне підприємство ПТП «Капітошка». Земельна ділянка займає площу 300 кв. м і знаходиться на території населеного пункту Почаїв, Тернопільської області України з кількістю населення 7 тис. чоловік. Населений пункт розташований на території історико-культурного призначення місцевого значення.

10.2.4. Визначити суму плати за землю, що підлягає перерахуванню в бюджет землевласником Капіталістом І.М., який проживає в с. Жовтневе Запорізької області, та має у користуванні земельну ділянку загальною площею 1,2 га, у тому числі: рілля — 0,6 га, сіножаті — 0,3 га. Грошова оцінка земельної ділянки становить 13500 грн за 1 га. З 01.09 поточного року громадянина визнано пенсіонером.

10.2.5. Потрібно розрахувати річну суму податку з власників транспортних засобів, здійснити розрахунок суми податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів.

Міжнародна насіннева компанія «Інсеко» протягом цього року має такі зареєстровані транспортні засоби:

- трактори колісні (код 8701) з об'ємом циліндрів двигуна 3000 куб. см — 5 шт.;
- автобуси для перевезення 14 людей (код 8702) з об'ємом циліндрів двигуна 3500 куб. см — 3 шт.;
- автомобілі вантажні (код 8704) з об'ємом циліндрів двигуна 8500 куб. см — 10 шт.;
- автомобілі легкові (код 8703) з об'ємом циліндрів двигуна 1200 куб. см — 6 шт.

10.2.6. Розумний П. П. має квартиру загальною площею 120 м². Розрахувати розмір податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, якщо міською радою встановлена ставка податку у розмірі 18,62 грн за 1 м².

10.2.7. Готель «Аврора» має 15 номерів з розміщенням двох осіб (у липні — 950 грн/доба; у серпні — 950 грн/доба; у вересні — 650 грн/доба), десять з яких мають додаткове оплачуване місце (50 грн/доба), 5 одноосібних номерів (липень — 600 грн/доба; серпень — 650 грн/доба; вересень — 475 грн/доба), та три пентхауса (липень — 1050 грн/доба; серпень — 1150 грн/доба; вересень — 800 грн/доба), які передбачають розміщення до 5 осіб. Розрахуйте розмір туристичного збору за 3 квартали поточного року, якщо ставка збору встановлена у розмірі 0,5 % від бази справляння збору (вартості усього періоду проживання), та за умови 100% заселення номерів за вказаний період.

10.2.8. ПП «Гараж» здійснює діяльність щодо надання послуг паркування. Визначити суму збору за місяць для паркування транспортних засобів у

поточному році, якщо площа земельної ділянки, відведена для паркування складає 180 м², а ставка збору становить 0,045 % мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня звітного року.

Рекомендована література

1. Берегова Ж.С. Податок на нерухоме майно як додаткове джерело наповнення місцевих бюджетів [Електронний ресурс] / Ж.С. Берегова // Управління розвитком . - 2014. - № 2. - С. 42-44. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2014_2_20.pdf

2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 року № 2456- VI.

3. Гостева О.Ю. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, як можливість поповнення місцевих бюджетів [Електронний ресурс] / О. Ю. Гостева // Економіка та право. Серія : Право. - 2015. - № 2. - С. 79-84. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecrpr_2015_2_14.pdf

4. Лебедзевич Я.В. Податкова система: навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Я.В. Лебедзевич. – Житомир: ЖДТУ, 2012. – 272 с.

5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.

6. Семенишин Х.М. Податок на нерухоме майно як джерело наповнення місцевих бюджетів [Електронний ресурс] / Х. М. Семенишин // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). - 2013. - № 3. - С. 211-215. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvndpsu_2013_3_31.pdf

7. Тетарчук І.В. Податкове право України / І.В. Тетарчук. – К.: Центр навчальної літератури.– 2013. – 184 с.

8. Трещов М.М. Податок на нерухоме майно: перспективи стягнення [Електронний ресурс] / М. М. Трещов // Вісник ДДФА. Економічні науки. - 2013. - № 2. - С. 180-187. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vddfae_2013_2_23.pdf

ПРАКТИЧНА РОБОТА 11

Мета практичного заняття: закріплення теоретичного матеріалу, формування розуміння сутності міжнародного оподаткування та погашення податкового боргу .

ТЕМА 18. МІЖНАРОДНЕ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ПОГАШЕННЯ ПОДАТКОВОГО БОРГУ

18.1. Міжнародне оподаткування

18.2. Порядок застосування міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування стосовно повного або часткового звільнення від оподаткування доходів нерезидентів із джерелом їх походження з України

18.3. Порядок надання допомоги у стягненні податкового боргу в міжнародних правовідносинах

18.4. Заходи щодо стягнення суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах

18.5. Зарубіжний досвід використання методів примусового стягнення податків і зборів

Запитання для самоконтролю

1. Для кого є можливим звільнення від оподаткування, або зменшення ставки податку відповідно до положень міжнародного договору?
2. Хто є бенефіціарним (фактичним) одержувачем (власником) доходу для цілей застосування зниженої ставки податку згідно з правилами Міжнародного договору України?
3. Хто не може бути бенефіціарним (фактичним) одержувачем (власником) доходу?
4. Що є підставою для звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України?
5. Хто і за якою формою видає довідку, яка підтверджує, що нерезидент є резидентом країни, з якою укладено Міжнародний договір України?
6. Що зобов'язана виконати особа, яка виплачує доходи нерезидентів у звітному періоді (кварталі) виплат нерезидентам доходів із джерелом їх походження з України?
7. Яку роль відіграє орган Державної фіскальної служби в системі застосування міжнародних договорів?
8. Як відбувається розгляд питання, якщо нерезидент вважає, що з його доходів було утримано суму податку, яка перевищує суму, належну до сплати відповідно до правил Міжнародного договору України?
9. Охарактеризуйте головне завдання органу Державного казначейства України в системі уникнення подвійного оподаткування.
10. Який державний орган України на підставі висновку органу Державної фіскальної служби перераховує кошти у розмірі, визначеному у висновку, на рахунок особи, яка надміру утримала податок із доходів нерезидента?
11. Як здійснюється порядок надання допомоги у стягненні податкового боргу в міжнародних правовідносинах?
12. Як перераховується податковий борг у міжнародних правовідносинах?
13. Що відбувається у разі, якщо платник податків вважає, що податковий борг у міжнародних правовідносинах, визначений органом контролю на підставі документа іноземної держави, за яким здійснюється стягнення суми податкового боргу, не відповідає дійсності?
14. У якому разі податкове повідомлення в міжнародних правовідносинах або податкові вимоги вважаються відкликаними?
15. Як відбуваються заходи щодо стягнення суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах?
16. Як здійснюється нарахування пені на суму податкового боргу в міжнародних правовідносинах?
17. Як здійснюється нарахування штрафних санкцій на суму податкового боргу в

міжнародних правовідносинах?

18. Які методи контролю використовуються Службою внутрішніх доходів США з метою визначення податкового зобов'язання платника, дайте їхню характеристику?

19. У яких випадках обов'язок доведення порушення податкового законодавства платником покладається на Федеральний уряд?

20. Які дані повинен зазначити платник податків у податковій декларації?

21. Яка відповідальність передбачена за порушення податкового законодавства у Сполучених Штатах Америки?

22. Якими повноваженнями наділені контролюючі органи США при роботі з неплательниками податків?

23. Дайте характеристику особливостей діяльності контролюючих органів Франції в сфері запобігання несплаті податків?

24. За яких умов у Франції може бути використано елемент

25. «Податкова амністія»?

26. Яка процедура погашення несвоєчасно сплаченого податкового зобов'язання у Японії?

27. Який спосіб погашення податкового боргу вважається у Японії виключним?

28. Дайте характеристику процедурі декларування і сплати податків у Німеччині?

29. Яка відповідальність передбачена за несплату податків у Німеччині і який порядок її застосування?

30. Які групи відповідальності за несплату податків передбачені у Італії?

Завдання 11.1. Підготувати доповідь (презентацію) або ессе на теми:

1. Теорія і практика міжнародного оподаткування..
2. Особливості податкових систем різних країн світу
3. Податок на додану вартість у міжнародній торгівлі: Європейський союз
4. Прибуткове оподаткування на міжнародному рівні
5. Врегулювання міжнародного подвійного оподаткування
6. Юрисдикції з помірним оподаткуванням і нетипові офшорні центри
7. Вільні економічні зони
8. Світовий досвід сплати соціальних податків
9. Міжнародне податкове право як основа податкового планування.
10. Використання в міжнародному податковому плануванні офшорів.

Завдання 11.2

Дві фірми здійснюють свою діяльність в сфері послуг. Чисельність працюючих теж однакова – 50 осіб. Отримали виручку від реалізації за рік в сумі 1034,0 тис. грн. Різниця лише в тому, що одна фірма здійснює свою діяльність в Україні а інша в розвиненій західній європейській державі.

Рівень 1. Визначити, які загальнодержавні податки повинні сплачувати обидві фірми.

Рівень 2. Провести податковий менеджмент щодо найсприятливіших умов оподаткування для даних фірм.

Рекомендована література

1. Десятнюк О.М. Теоретико-методологічні засади управління податковим боргом / Десятнюк О.М. // Наукові записки. Серія “Економіка”: збірник наукових праць. – Острог: Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2013. – Вип. 21. – С. 148-152.

2. Лещух І.В. Податковий контроль великих платників податків: іноземний досвід та вітчизняна практика [Електронний ресурс] / І. В. Лещух // Облік і фінанси. - 2014. - № 1. - С. 82-88. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Oif_apk_2014_1_15.pdf

3. Лещух І.В. Концептуальні основи функціонування системи державного податкового менеджменту в Україні [Електронний ресурс] / І. В. Лещух, Н. Р. Олійник // Регіональна економіка. - 2014. - № 4. - С. 187-193. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/regek_2014_4_23.pdf

4. Литвинов С.В. Аналіз зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання захисту прав платників податків [Електронний ресурс] / С. В. Литвинов // Актуальні проблеми держави і права. - 2014. - Вип. 74. - С. 189-194. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apdp_2014_74_30.pdf

5. Лук'янов В.С. Податкові імперативи та податкове регуляторне адміністрування в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. С. Лук'янов // Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 2. - С. 322-327. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2015_2_42.pdf

6. Мельник М.І. Система податкового контролю: аналіз ефективності та напрями удосконалення [Електронний ресурс] / М. І. Мельник, І. В. Лещух // Регіональна економіка. - 2014. - № 2. - С. 106-115. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/regek_2014_2_13.pdf

7. Мірошниченко М.В. Податкове декларування як засіб узгодження позицій платників та контролюючих органів щодо виконання податкового обов'язку [Електронний ресурс] / М. В. Мірошниченко // Журнал східноєвропейського права. - 2014. - № 2. - С. 102-105. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/jousepr_2014_2_16.pdf

8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 12

Мета практичного заняття – дослідити сутність, етапи, процедури та види морально-етичних та фіскально-соціологічних аспектів податкового менеджменту в Україні, а також розглянути фіскальні технології та морально-етичні аспекти податкового менеджменту, а саме поняття податкової етики та податкової культури й закономірності сприйняття та податкового мислення платників податків

ТЕМА 19. МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ФІСКАЛЬНО-СОЦІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

19.1. Роль фіскальної соціології у реалізації засад податкового менеджменту

19.2. Фіскальні технології та морально-етичні аспекти податкового менеджменту

19.3. Податкова етика, закономірності сприйняття та податкового мислення платників податків

19.4 Ухилення від оподаткування як різновид антифіскальної поведінки платників податків

Питання для самоконтролю знань:

1. Яке значення фіскальної соціології у реалізації засад податкового менеджменту?

2. Назвіть принципи фіскальної соціології.

3. З якою метою в макроекономіці застосовують коефіцієнт еластичності податків?

4. Охарактеризуйте елементи податкової культури.

5. В чому полягають завдання програми модернізації Державної фіскальної служби?

6. Назвіть причини й умови податкової девіації.

7. Які групи податкових девіантів розрізняють за характером змістом мотивації?

8. Охарактеризуйте методи виявлення й оцінювання антифіскальної поведінки платників податків.

9. Що означає принцип релевантності фіскальної соціології?

10. У чому полягає принцип адекватності фіскальної соціології?

11. Охарактеризуйте принцип логічної послідовності фіскальної соціології.

12. Охарактеризуйте емоційно-психологічний зріз податкової культури як один з її елементів.

Завдання 12.1. Підготувати доповідь (презентацію) або есе на теми:

1. Фіскальна соціологія у реалізації засад податкового менеджменту?

2. Принципи фіскальної соціології.

3. Елементи податкової культури.
4. Завдання програми модернізації Державної податкової адміністрації.
5. Причини й умови податкової девіації.
6. Методи виявлення й оцінювання антифіскальної поведінки платників податків.
7. Емоційно-психологічний зріз податкової культури.

Завдання 12.2.

12.2.1. Визначити суму адміністративного штрафу, який буде накладено на винних осіб Державною фіскальною службою України за наведені нижче правопорушення. Сформулювати сутність адміністративного правопорушення та зазначити винних осіб.

Перевіркою встановлено, що громадянка Лінива М.М. надавала перукарські послуги своїм споживачам без державної реєстрації. Протягом цього року її було притягнуто до адміністративної відповідальності за такі дії.

12.2.2. У січні цього року бухгалтер підприємства Причепка К.М. виявила помилку у розрахунку суми задекларованих доходів, що відображені у податковій декларації з податку на прибуток за попередній рік. Ця помилка призвела до заниження суми податкового зобов'язання на 50000 грн.

Необхідно визначити, яку суму штрафу повинне заплатити досліджуване підприємство, якщо помилка буде виправлена самостійно шляхом подання уточнюючого розрахунку?

12.2.3. 25 січня цього року контролюючі фіскальні органи виявили помилку у розрахунку суми задекларованих витрат, що відображені у податковій декларації з податку на прибуток за попередній рік. Ця помилка призвела до заниження суми податкового зобов'язання на 70000 грн.

Необхідно визначити, яку суму штрафних санкцій повинне заплатити досліджуване підприємство за результатами перевірки, проведеної контролюючими фіскальними органами.

12.2.4. За результатами документальної перевірки в серпні цього року підприємство повинне заплатити штраф за заниження в червні цього року податку на додану вартість на суму 15000 грн. Податкове повідомлення було отримано платником податку 25 серпня цього року.

Потрібно визначити суму штрафу, що має сплатити підприємство.

12.2.5. 5 січня поточного року платник податку здійснив сплату платежу до державного бюджету у розмірі 17000 грн. При цьому платник податку мав податковий борг у розмірі 10000 грн, який виник в результаті несплати податкового зобов'язання (останній термін сплати цього зобов'язання становив 19 листопада попереднього року).

Необхідно визначити, яку суму пені буде нараховано платнику податку?

12.2.6. Платник податків несвоєчасно подав декларацію з ПДВ за

травень поточного року. Впродовж звітнього року він притягувався до відповідальності за аналогічні порушення в лютому цього року.

Потрібно визначити, який штраф за несвоєчасну подачу податкової звітності має сплатити підприємство у разі виявлення співробітниками контролюючих фіскальних органів такого правопорушення.

Рекомендована література

1. Дєєва Н.М. Оподаткування в Україні: Навчальний посібник для студ. в.н.з. / Н.М. Дєєва, Н.І. Редіна, Т.О. Дулік, Т.Ю. Александрюк та ін.; За ред. Н.І. Редіної. – Дніпропетровськ: ДДФА, 2009. – 550 с.
2. Долгий О. О. Державно-владні аспекти податкового менеджменту [Електронний ресурс] / О. О. Долгий // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. - 2014. - № 1. - С. 111-115. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nzizvru_2014_1_23.pdf
3. Жовнер В.В. Оцінка ефективності податкових пільг: проблеми методики [Електронний ресурс] / В. В. Жовнер // Науковий вісник [Буковинського державного фінансово-економічного університету]. Економічні науки. - 2014. - Вип. 26. - С. 186-198. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvbdfa_2014_26_25.pdf
4. Завгородний В.П. Налоги и налоговый контроль в Украине. – Киев: “А.С.К.”, 2000. – 639 с.
5. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізима А.Я., Карпова В.В. Податковий менеджмент: Підручник. — К.: Знання, 2008. — 525 с.
6. Лук’янов В.С. Податкові імперативи та податкове регуляторне адміністрування в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. С. Лук’янов // Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 2. - С. 322-327. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2015_2_42.pdf.
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.
8. Тимченко О.М. Податковий менеджмент: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ. – 2001. – 150 с.
9. Десятнюк О.М. Теоретико-методологічні засади управління податковим боргом / Десятнюк О.М. // Наукові записки. Серія “Економіка”: збірник наукових праць. – Острог: Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2013. – Вип. 21. – С. 148-152.
10. Лещух І.В. Податковий контроль великих платників податків: іноземний досвід та вітчизняна практика [Електронний ресурс] / І. В. Лещух // Облік і фінанси. - 2014. - № 1. - С. 82-88. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Oif_apk_2014_1_15.pdf
11. Лещух І.В. Концептуальні основи функціонування системи державного податкового менеджменту в Україні [Електронний ресурс] / І. В. Лещух, Н. Р. Олійник // Регіональна економіка. - 2014. - № 4. - С. 187-193. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/regek_2014_4_23.pdf
12. Литвинов С.В. Аналіз зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання захисту прав платників податків [Електронний ресурс] /

С. В. Литвинов // Актуальні проблеми держави і права. - 2014. - Вип. 74. - С. 189-194. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apdp_2014_74_30.pdf

13. Лук'янов В.С. Податкові імперативи та податкове регуляторне адміністрування в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. С. Лук'янов // Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 2. - С. 322-327. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2015_2_42.pdf

14. Мельник М.І. Система податкового контролю: аналіз ефективності та напрями удосконалення [Електронний ресурс] / М. І. Мельник, І. В. Лещух // Регіональна економіка. - 2014. - № 2. - С. 106-115. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/regek_2014_2_13.pdf

15. Мірошниченко М.В. Податкове декларування як засіб узгодження позицій платників та контролюючих органів щодо виконання податкового обов'язку [Електронний ресурс] / М. В. Мірошниченко // Журнал східноєвропейського права. - 2014. - № 2. - С. 102-105. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/jousepr_2014_2_16.pdf

16. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.

1. Гасанов С.С., Кудряшов В.П., Балакін Р.Л. Реформування фіскальної системи України з урахуванням досвіду Європейського Союзу / С.С. Гасанов, В.П. Кудряшов, Р.Л. Балакін // Фінанси України. - 2015. - № 5. - С. 16-38.

2. Десятнюк О.М. Теоретико-методологічні засади управління податковим боргом / Десятнюк О.М. // Наукові записки. Серія “Економіка”: збірник наукових праць. – Острог: Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2013. – Вип. 21. – С. 148-152.

3. Дєєва Н.М. Оподаткування в Україні: Навчальний посібник для студ. в.н.з. / Н.М. Дєєва, Н.І. Редіна, Т.О. Дулік, Т.Ю. Александрюк та ін.; За ред. Н.І. Редіної. – Дніпропетровськ: ДДФА, 2009. – 550 с.

4. Долгий О. О. Державно-владні аспекти податкового менеджменту [Електронний ресурс] / О. О. Долгий // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. - 2014. - № 1. - С. 111-115. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nzizvru_2014_1_23.pdf

5. Жовнер В.В. Оцінка ефективності податкових пільг: проблеми методики [Електронний ресурс] / В. В. Жовнер // Науковий вісник [Буковинського державного фінансово-економічного університету]. Економічні науки. - 2014. - Вип. 26. - С. 186-198. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvbdfa_2014_26_25.pdf

6. Завгородній В.П. Налоги и налоговый контроль в Украине. – Киев: “А.С.К.”, 2000. – 639 с.

7. Иванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізіма А.Я., Карпова В.В. Податковий менеджмент: Підручник. — К.: Знання, 2008. — 525 с.

8. Лук'янов В.С. Податкові імперативи та податкове регуляторне адміністрування в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. С. Лук'янов // Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 2. - С. 322-327. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2015_2_42.pdf.

9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.

10. Тимченко О.М. Податковий менеджмент: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ. – 2001. – 150 с.

1. Боднар І.М. Вплив Податкового кодексу України на механізм відшкодування ПДВ [Електронний ресурс] / І.М. Боднар. – Режим доступу: <http://libfor.com/index.php?newsid=38>

2. Бойко Л.І. Податок на додану вартість у податковій системі України та шляхи його удосконалення [Електронний ресурс] / Л.І. Бойко, Ю.О. Прокоф'єва. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2009_32/Zmist/19PDF.pdf

3. Гринкевич С.С. Податок на додану вартість у контексті непрямого оподаткування [Електронний ресурс] / С.С. Гринкевич, Г.В. Севастьянова, М.М. Голубка // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 19.12. – С. 178-186. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvntu/19_12/178_Grynkiwycz_19_12.pdf

4. Душкова К.М. Стан та особливості адміністрування податку на додану вартість [Електронний ресурс] / К.М. Душкова. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/1_NIO_2011/Economics/77643.doc.htm

5. Бойко Л.І. Податок на додану вартість у податковій системі України та шляхи його удосконалення [Електронний ресурс] / Л.І. Бойко, Ю.О. Прокоф'єва. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2009_32/Zmist/19PDF.pdf

6. Гаркушенко О.М. Перспективи застосування в Україні зворотного механізму нарахування зобов'язань з податку на додану вартість / О.М. Гаркушенко // Фінанси України. - 2015. - № 5. - С. 81-91.

7. Данко І.М. Непрямі податки: їх вплив на фінансово-господарські рішення // Фінанси України. – 2011. - № 10. – С. 131-135.

8. Кушніренко О.А. Податковий облік в Україні: причини виникнення та наслідки запровадження / О.А. Кушніренко // Економіка. Фінанси. Право. – 2013. – № 3/1. – С. 78-81

9. Луніна І. О. Особливості та наслідки застосування різних форм податку з обороту / І.О. Луніна // Фінанси України. - 2015. - № 6. - С. 15-28.

10. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

11. Серебрянський Д.М. Ефективність пільг з ПДВ і податку на прибуток підприємств в Україні. [Електронний ресурс] / Д. М. Серебрянський // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. - 2014. - № 1. - С. 42–47. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VUbsNbU_2014_1_9.pdf

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року N 436-IV.

2. Деєва Н.М. Оподаткування в Україні: Навчальний посібник для студ. в.н.з. / Н.М. Деєва, Н.І. Редіна, Т.О. Дулік, Т.Ю. Александрюк та ін.; За ред. Н.І. Редіної. – Дніпропетровськ: ДДФА, 2009. – 550 с.

3. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізима А.Я., Карпова В.В. Податковий менеджмент: Підручник. — К.: Знання, 2008. — 525 с.
4. Кушніренко О.А. Податковий облік в Україні: причини виникнення та наслідки запровадження / О.А. Кушніренко // Економіка. Фінанси. Право. — 2013. — № 3/1. — С. 78-81.
5. Лебедзевич Я.В. Облікова політика як інструмент оптимізації оподаткування прибутку та узгодження економічних інтересів / Я.В. Лебедзевич // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Економічні науки. — Житомир: ЖДТУ, 2012. — № 2 (60). — С. 91-98.
6. Лебедзевич Я.В. Сутність бухгалтерського прибутку як бази оподаткування в умовах інституційних змін / Я.В. Лебедзевич // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Міжнародний збірник наукових праць / Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. Випуск 1 (22)/Відповідальний редактор д.е.н., проф.. Ф.Ф. Бутинець. — Житомир: ЖДТУ, 2012. — С. 206-216.
7. Насіров Р.М. Реформування податкової системи України / Р.М. Насіров // Фінанси України. - 2015. - № 3. - С. 7-17.
8. П(с)БО 17 “Податок на прибуток” від 28 грудня 2000 р. N 353
9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
10. Ревенко О.В. Стратегічні та тактичні аспекти податкового менеджменту [Електронний ресурс] / О.В. Ревенко, Т.В. Ревенко // Теорія та практика державного управління. - 2013. - Вип. 1. - С. 261-270. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Trpdu_2013_1_36.pdf